

DWUTYGODNIK MIEJSKI

KRAKÓW.**PL**

Nr 13 (99), 19 września 2012

egzemplarz bezpłatny, ISSN 1898-9039

Od diagnozy do dorosłości

Opieka nad dzieckiem o specjalnych
potrzebach edukacyjnych

Rodzina to podstawa

Rozmowa z Marzeną Paszkot,
pełnomocnikiem prezydenta Krakowa

Zgubiłeś?

Zajrzyj na Wielicką!

Biuro Rzeczy Znalezionych

37.

RMNSC.

KRAKOWSKIE
REMINISCENCJE
TEATRALNE

MIASTO JUTRA

masa—maszyna—marzenie

05—11.10.2012

W programie m.in.:

*Kolacja performatywna z menu transgatunkowym | Projekt teatralny z badającą życie maszyną biomorficzną
Mowa ultrakonserwatywnego amerykańskiego telekasznodziei w tańcu | Projekt trzeciej ręki i trzeciego ucha
Warsztaty z hodowli jadalnych grzybów rozkładających ludzkie ciało | Spacery po awangardowym i przyszłym Krakowie*

TEATR — TANIEC — BIOART

www.krt-festival.pl | www.facebook.com/KRT.FESTIVAL

ORGANIZATOR

Patronat Honorowy
Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego
Bogdana Zdrojewskiego oraz
Prezydenta Miasta Krakowa Jacka
Majchrowskiego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

 Matopolska

Projekt zrealizowano
przy wsparciu finansowym
Województwa Małopolskiego

Projekt współfinansowany
ze środków
Gminy Miejskiej Kraków

PARTNERZY

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

Orhan Pamuk gościem Festiwalu Conrada!

To będzie literackie wydarzenie roku! Noblista Orhan Pamuk spotka się z czytelnikami w Krakowie podczas tegorocznej edycji Festiwalu Conrada – uznawanego za jedno z najważniejszych wydarzeń literackich w Europie.

22 października Wieża Ratuszowa w Rynku Głównym zamieni się w latarnię. To znak, że rozpoczęła się 4. edycja Festiwalu Conrada, który potrwa siedem dni, do 28 października. Swój udział w imprezie potwierdzili dotychczas: węgierski pisarz Péter Esterházy, pisarka odznaczona Orderem Imperium Brytyjskiego Jeanette Winterson, polska pisarka i tłumaczka Magdalena Tulli, najpopularniejszy współczesny pisarz czeski Michal Viewegh, pisarka i profesor literatury rosyjskiej Dubravka Ugrešić, ukraińska poetka i eseistka Oksana Zabużko oraz pisarz, wykładowca literatury frankofońskiej i afroamerykańskiej na uniwersytecie w Los Angeles Alain Mabanckou.

Bez wątplenia największą gwiazdą tegorocznej edycji będzie Orhan Pamuk. Urodzony w Stambule w 1952 r. literat to obecnie jeden z najważniejszych pisarzy świata. Szwedzka Akademia, uzasadniając w 2006 r. werdykt noblowski, napisała: „Nagrodzono pisarza, który w poszukiwaniu melancholijnej duszy swojego rodzinnego miasta odkrył nowe symbole zderzenia i przenikania się

kultur”. Pierwsza powieść Pamuka „Cevdet Bey i synowie” została opublikowana w 1982 r. Kolejne wydawane w latach 80. i 90. ugruntowały jego pozycję. Orhan Pamuk jest laureatem najbardziej prestiżowych nagród literackich m.in. Prix du Meilleur Livre Étranger, Premio Grinzane Cavour oraz Międzynarodowego IMPAC Dublin Literary Award.

W Polsce nakładem Wydawnictwa Literackiego ukazało się dziesięć książek Orhana Pamuka: „Śnieg”, „Nazywam się Czerwień”, „Nowe życie”, „Stambuł. Wspomnienia i Miasto”, „Dom ciszy”, „Biały zamek”, „Muzeum niewinności”, „Cevdet Bey i synowie”, „Czarna księga” oraz „Inne kolory”.

Więcej informacji na temat Festiwalu Conrada można znaleźć na stronie: www.conrad-festival.pl. Zapraszamy także do odwiedzenia stron: www.wydawnictwoliterackie.pl oraz www.pamuk.pl.

Redakcja KRAKOWA.PL

foto: Piotr Kuchniał

KONKURS

W ostatnim numerze KRAKOWA.PL zadaliśmy następujące pytania: 1. Jaką muzykę prezentuje festiwal Sacrum Profanum? 2. Podaj tytuł najbardziej znanej symfonii Henryka Mikołaja Góreckiego. Prawidłowe odpowiedzi to: 1. Festiwal Sacrum Profanum prezentuje muzykę XX wieku i współczesną. 2. Najbardziej znaną symfonią Henryka Mikołaja Góreckiego jest III Symfonia, nazwana „Symfonią pieśni żałobnych”. Zwycięzcy konkursu: Anna Kornaś-Burek, Tomasz Kantaruk i Stefan Majewski otrzymali od nas podwójne zaproszenia na koncerty Sacrum Profanum.

A oto najnowsze pytania konkursowe: 1. Który z artystów występujących podczas tegorocznych Krakowskich Reminiscencji Teatralnych został uhonorowany nagrodą OBIE Awards? 2. Do jakiej formacji i jakiego hasła odwołuje się tegoroczna edycja festiwalu?

Odpowiedzi (wraz z imieniem, nazwiskiem oraz numerem telefonu) prosimy nadsyłać na adres: redakcja@um.krakow.pl do 24 września 2012 r. Na zwycięzców czekają bilety na spektakle festiwalu Krakowskie Reminiscencje Teatralne.

Wydawca: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Informacji, Turystyki i Promocji Miasta, 31-004 Kraków, pl. Wszystkich Świętych 3–4

Adres redakcji: pl. Wszystkich Świętych 3–4, pok. 161, I piętro, tel. (12) 616-13-86, e-mail: redakcja@um.krakow.pl

Redaktor naczelny: Beata Klejbuk-Goździalska

Współpracownicy: Jan Machowski, Michał Koziół, Jan Bińczycki, Małgorzata Kubowicz, Kinga Sadowska, Magdalena Bartlewicz,

Katarzyna Fiedorowicz-Razmus, Filip Szatanik, Joanna Kijowska, Joanna Dubiel

Zdjęcia: Wiesław Majka, Paweł Krawczyk. Okładka: fot. Joanna Hadam

Projekt graficzny: PRETEKST. Korekta: Magdalena Kędzierska-Zaporowska. Skład i łamanie: Pro Art Studio

Druk: DjaF Nakład: 30 tysięcy egz. ISSN 1898-9039

Sposób dystrybucji dwutygodnika miejskiego KRAKÓW.PL:

Dwutygodnik KRAKÓW.PL można otrzymać w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy pl. Wszystkich Świętych 3–4, ul. Grunwaldzkiej 8, ul. Lubelskiej 27, w Rynku Podgórskim 1 i 2, na os. Zgody 2, przy ul. Stachowicza 18, al. Powstania Warszawskiego 10, ul. Wielopole 18a, ul. Wielickiej 28a, ul. Sarego 4 oraz w szpitalach miejskich i siedzibach jednostek miejskich.

KRAKÓW.PL otrzymać można także w sieci saloników prasowych KOLPORTER S.A.: al. 29 Listopada 95, Konfederacka 1, al. Pokoju 20, Kamieńskiego 1b, Długa 63, Wystouchów 27, Beskidzka (targowisko), św. Tomasza 25, Librowszczyzna 4, Krowoderska 24, Kalwaryjska 42, Słoneckiego 9, Powstańców 34c, Kościuszkii 17, Bohaterów Września 58, Misiółka 1, Jerzmanowskiego 12, Bora-Komorowskiego 31, Pawia 5, Nowohucka 33a, Mieczysławy Ćwiklińskiej 12, Wadowicka 6, Balicka 18, Opolska 100, os. II Pułku Lotniczego 19a, os. II Pułku Lotniczego 1, Skaleczna 1, Książnica 2.

Kolejny numer KRAKOWA.PL ukaże się 3 października.

W numerze:

W TROSCE O DZIECI

4. Od diagnozy do dorosłości

Opieka nad dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych

7. Rodzina to podstawa

Rozmowa z Marzeną Paszkot, pełnomocnikiem prezydenta Krakowa ds. rodziny i polityki społecznej

MIASTO

8. Transport zrównoważony i ekologiczny

Trwa Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu

9. Teraz Polska, teraz Kraków!

Kraków wyróżniony przez Fundację Polskiego Godła Promocyjnego

9. Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

10. Unia wspiera szkoły muzyczne

Na finiszu perspektywy finansowej

10. Zapytaj o śmieci

O nowym systemie gospodarki odpadami

11. Zgubiłeś? Zjrzyj na Wielicką!

Biuro Rzeczy Znalezionej

12. Odważ się! Pokaż język!

Europejski Dzień Języków w Krakowie

13. Nowy rok czas zacząć

Oferta edukacyjna Stowarzyszenia SIEMACHA

KULTURA

14. Zbroja dla każdego

Złóż sobie rycerza

15. Literatura nie zna granic

Wymień książki, poznaj ludzi

16. Jesienna muzeomania

Edukacyjne nowości muzealne

RADA MIASTA KRAKOWA

17. Sprostać trudnym wyzwaniom

Okiem przewodniczącego

18. Wypiański na Mogiłskim

Ceramiczna mozaika ozdobiła rondo

18. Nagroda RMK dla pisarza

Martin Pollack wyróżniony

19. Kraków na dwóch kółkach

Kraków miastem rowerów?

20. W uznaniu zasług

Medal „Cracoviae Merenti” dla Arki Pana

20. Kalendarium Przewodniczącego RMK i wiceprzewodniczących

21. Niepewny los klubu

Najstarszy klub jeździecki w tarapatach

21. Jesień – sezon innowacji

Radni o społecznym i gospodarczym rozwoju Krakowa

22. Radni z bliska

Grażyna Fijałkowska

23. Głos dzielnicy

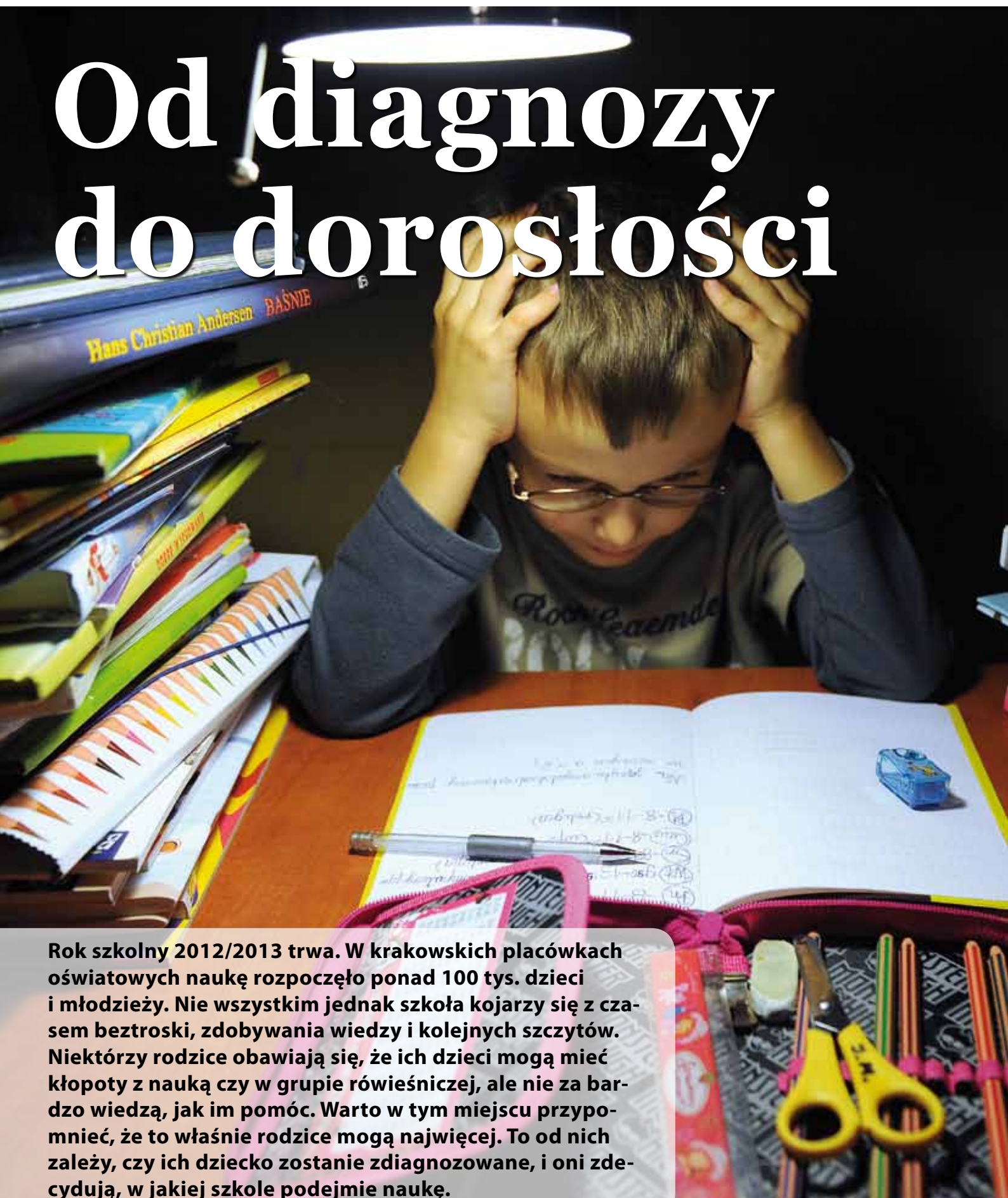
HISTORIA

24. Katastrofa agenta Łachuty

Koniec pięknej kariery

25. Kalendarium krakowskie

Od diagnozy do dorosłości

Rok szkolny 2012/2013 trwa. W krakowskich placówkach oświatowych naukę rozpoczęło ponad 100 tys. dzieci i młodzieży. Nie wszystkim jednak szkoła kojarzy się z czasem bez troski, zdobywania wiedzy i kolejnych szczytów. Niektórzy rodzice obawiają się, że ich dzieci mogą mieć kłopoty z nauką czy w grupie rówieśniczej, ale nie za bardzo wiedzą, jak im pomóc. Warto w tym miejscu przypomnieć, że to właśnie rodzice mogą najwięcej. To od nich zależy, czy ich dziecko zostanie zdiagnozowane, i oni zdecydują, w jakiej szkole podejmie naukę.

Beata Klejbuk-Goździalska

Rola rodziców jest niezwykle istotna. W końcu to właśnie oni najlepiej znają swoje dziecko i jego potrzeby, dostrzegają, kiedy pojawiają się problemy. Najważniejsze, by jak najszybciej na kłopoty reagować – skorzystać z pomocy specjalisty, który udzieli informacji i wskazówek dotyczących dalszego postępowania z dzieckiem. – Przyjmuje się, iż w wieku rozwojowym pomocy specjalistycznej potrzebuje średnio 16 proc. nastolatków, 13 proc. dzieci w wieku preadolescencyjnym (okres poprzedzający dojrzewanie – przyp. red.) oraz 10 proc. przedszkolaków – mówi dr Maciej Pilecki, kierownik Kliniki Psychiatrii Dzieci i Młodzieży CM UJ. – Rzadszej obecności zaburzeń wymagających leczenia psychiatrycznego towarzyszy znacznie częstsze występowanie różnorodnych trudności emocjonalnych czy pojedynczych niepokojących symptomów. Dodatkowym problemem są uzależnienia od substancji psychoaktywnych. Nasilenie różnorodnych problemów wśród krakowskich dzieci i młodzieży wydaje się nie odbiegać od powyższych średnich – podkreśla dr Pilecki.

Rodzice i opiekunowie dzieci, u których zdiagnozowano problemy rozwojowe lub niepełnosprawność, często zmagają się z różnymi odczuciami: od zaskoczenia poprzez wstyd, niewiedzę, po niemożność podjęcia decyzji. Warto jednak pamiętać, że nie zostali pozostawieni sami sobie. Miasto stworzyło system kompleksowej opieki nad dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych od diagnozy do dorosłości. Specjalnie z myślą o rodzicach przygotowano ulotkę „Podnieść skrzydła”, która w sposób prosty i przejrzysty, krok po kroku, prowadzi ich i wskazuje, gdzie szukać wsparcia i pomocy. Ulotka pokazuje różne opcje, w wyborze których pomogą specjaliści z poradni specjalistycznych.

Ogólnodostępne, integracyjne, specjalistyczne

Dziecko ze zdiagnozowanym problemem rozwojowym lub niepełnosprawnością może uczęszczać do placówki ogólnodostępnej, integracyjnej lub specjalistycznej z możliwością wydłużenia etapu edukacyjnego. Do jakiego rodzaju szkoły zostanie skierowane, zależy od orzeczenia zespołu orzekającego działającego w poradni psychologiczno-pedagogicznej. Jest ono wydawa-

ne po wykonaniu szczegółowych badań i testów, które umożliwiają dobór optymalnej dla danego dziecka drogi kształcenia. Jeżeli zajdzie podejrzenie o nieprawidłowy rozwój dziecka, rodzice zostaną zachęcani do pogłębienia diagnozy i sięgnięcia po profesjonalną pomoc specjalistów. Ostateczna decyzja jednak zawsze należy do rodzica lub opiekuna dziecka, dlatego tak ważne jest, by była podejmowana na podstawie wiedzy fachowców, a nie obiegowych opinii. Dzięki temu dziecku otrzyma pomoc pozwalającą mu wykorzystać najpełniej jego potencjał.

Gmina Miejska Kraków proponuje bardzo zróżnicowaną ofertę edukacji specjalistycznej, a prowadzone działania mają często charakter nowatorski. Kraków jako jeden z kilku ośrodków w kraju oferuje m.in. terapię behawioralną na poziomie przedszkola i szkoły podstawowej. Ma także ofertę kształcenia na wszystkich poziomach edukacyjnych dla uczniów niesłyszących i słabosłyszących, niewidomych i słabowidzących oraz upośledzonych umysłowo. Podjęto wiele starań, aby opieką objąć dzieci już w momencie zdiagnozowania trudności rozwojowych.

Wczesne wspomaganie i kształcenie specjalne

Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka to wielospecjalistyczna, kompleksowa, skoordynowana i ciągła pomoc dziecku i jego rodzinie od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole podstawowej. Zorganizowane zajęcia mają za zadanie skorygowanie stwierdzonych u dziecka nieprawidłowości w rozwoju. W ramach tej formy pomocy rodzina dziecka otrzymuje wsparcie psychologiczne, które pomaga przełamać poczucie osamotnienia w otoczeniu dziecka i ukazać możliwości rozwiązania trudnych problemów związanych z wychowaniem niepełnosprawnego dzie-

cka. Rodzice otrzymują precyzyjne informacje na temat stanu zdrowia dziecka, możliwości pomocy i najwłaściwszych działań wychowawczych. Dzieci, które zostaną uznane za niepełnosprawne na podstawie odpowiedniego zaświadczenia lekarza pediatry lub innego specjalisty, mogą otrzymać opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju, która umożliwi zorganizowanie zajęć wczesnego wspomaganie. Taką opinię wydaje każda rejonowa poradnia

Gmina Miejska Kraków proponuje bardzo zróżnicowaną ofertę edukacji specjalistycznej, m.in. terapię behawioralną, a prowadzone działania mają często charakter nowatorski.

► psychologiczno-pedagogiczna właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka lub poradnia specjalistyczna.

Kształceniem specjalistycznym (zwanym specjalnym) obejmuje się dzieci i młodzież niepełnosprawną oraz niedostosowaną społecznie, wymagającą stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Kształcenie to może być prowadzone w formie nauki w szkołach ogólnodostępnych, szkołach lub oddziałach integracyjnych, szkołach lub oddziałach specjalnych i w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych. W zależności od stopnia niepełnosprawności uczniowie realizują różne podstawy programowe. Uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu lekkim realizują podstawę programową jak uczniowie w szkołach ogólnodostępnych, uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu umiarkowanym lub znacznym realizują odrębną podstawę programową. – Integracja dzieci z problemami psychicznymi i trudnościami emocjonalnymi z dziećmi dobrze funkcjonującymi stanowi sens i cel zarówno psychiatrii wieku rozwojowego, jak i pedagogiki, zwłaszcza w wypadku dzieci z całościowymi zaburzeniami rozwoju czy zaburzeniami rozwoju intelektualnego – mówi dr Maciej Pilecki. – Naszym podstawowym zadaniem jest w istocie nie dopuścić do dezintegracji relacji czy więzi pomiędzy dziećmi, bez względu czy są zdrowe, chore, sprawne, czy mają różnorodne trudności. Szkoły specjalne bywają przydatne w wypadku tych dzieci, które z powodu swoich ograniczeń i trudności nie korzystają z wiedzy przekazywanej im przez nauczycieli lub co ważniejsze, nie są w stanie zaistnieć w grupie rówieśniczej dzie-

ci bez problemów – podkreśla. Zdarza się, iż decyzja taka zapada po kilku latach bezowocnych prób integracji, traumatycznych zarówno dla tych, którzy są integrowani, i tych, z którymi integracja ma zachodzić. – W wypadku dzieci z podobnymi problemami warto uwzględnić możliwość nauki w szkole specjalnej. Nigdy jednak nie jest to decyzja łatwa – zaznacza kierownik Kliniki Psychiatrii Dzieci i Młodzieży CM UJ. – Warto w tym względzie słuchać specjalistów. Jeśli kilka różnych osób, profesjonalistów zaangażowanych w sprawy dziecka sugeruje szkołę specjalną, trzeba tę propozycję przemyśleć – dodaje dr Pilecki.

Szkoła przy szpitalu

Mianem szkół specjalnych określane są też szkoły oferujące naukę dzieciom, które z powodu przemijających trudności czy kryzysów psychicznych nie są w stanie uczęszczać do swoich szkół macierzystych. – Taką funkcję pełni np. Szkoła przy Oddziale Dziennym Kliniki Psychiatrii Dzieci i Młodzieży, gdzie nauce towarzyszy intensywna psychoterapia, która ma pomóc w dobrym funkcjonowaniu w szkole macierzystej – mówi dr Pilecki. W skład Zespołu Szkół Specjalnych nr 2 w Krakowie wchodzi: przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum i liceum ogólnokształcące. – Głównym zadaniem naszej szkoły jest wspieranie procesu leczenia poprzez prowadzenie zajęć dydaktycznych, wychowawczych i terapeutycznych, a także włączanie się we wszelkie inicjatywy wynikające ze współpracy ze służbą zdrowia – podkreśla pani Marta, nauczycielka ZSS nr 2. – W związku z ogromnym zróżnicowaniem problemów, z jakimi borykają się nasi uczniowie, nauka w tej szkole ma bar-

dzo specyficzny charakter, począwszy od małej liczebności zespołów klasowych, na bardzo dużej indywidualizacji metod i programu nauczania skończywszy. Dzięki temu możemy zauważyć każdego ucznia i spowodować, aby osiągnął sukces – wyjaśnia. Dodaje również, że wszystkie szkoły specjalne, dostosowując poziom wymagań do możliwości uczniów, pozwalają dzieciom zaistnieć, osiągnąć sukces, a przez to uwierzyć w siebie. – To bardzo ważna rola szkół specjalnych; gdy dziecko jest zauważone, rozkwita i zaczyna pracować intensywniej nie tylko w zakresie dydaktyki, ale także nad swoimi problemami, które do tej pory często uniemożliwiały mu funkcjonowanie w środowisku macierzystym – podkreśla pani Marta. – Oczywiście, im wcześniej zostanie postawiona diagnoza, tym większe prawdopodobieństwo, że dziecko z pasją i zaangażowaniem będzie się rozwijać na miarę swoich możliwości. W szkołach ogólnodostępnych, w klasach bardzo licznych, dzieci z problemami „giną” w tłumie, czasem próbują złym zachowaniem rekompensować sobie niepowodzenia – dodaje.

Integracja najważniejsza

Idea integracji nie jest nowa w naszym systemie szkolnictwa. Już Jan Amos Komeński twierdził, że dzieciom słabszym i ograniczonym szkoła powinna poświęcić więcej czasu, wysiłku i troski... Szkoły integracyjne przeznaczone są dla uczniów mających orzeczenie do kształcenia specjalnego w formie kształcenia integracyjnego. Dzieci niepełnosprawne uczą się razem ze swoimi pełnosprawnymi rówieśnikami. Klasa integracyjna liczy od 15 do 20 uczniów, w tym od trojga do pięciorga uczniów z różnymi rodzajami niepełnosprawności. W klasie integracyjnej wymaga się ściślejszej współpracy nauczyciela wspomagającego z nauczycielem przedmiotu. Nauczyciel wspomagający bierze udział w lekcji i pomaga w nauce osobom niepełnosprawnym. Klasy integracyjne umożliwiają dzieciom niepełnosprawnym rozwój w warunkach typowej grupy rówieśniczej, a dzieci zdrowe uczą się tolerancji, niesienia pomocy, wzajemnej współpracy oraz demokracji w odniesieniu do swoich niepełnosprawnych koleżanek i kolegów. Inną formą kształcenia integracyjnego jest włączanie pojedynczych uczniów niepełnosprawnych w ogólnodostępnych oddziałach przedszkolnych i szkół. – Niektóre dzieci np. z problemami z zachowaniem, nadpobudliwością, deficytami uwagi wymagają nie tyle integracji, ile terapii. Temu zadaniu służą mają klasy terapeutyczne – wyjaśnia dr Pilecki. – Dzieci mogą też uczęszczać do zwykłych klas pod warunkiem, że otrzymają wsparcie zarówno ze strony szkoły, jak i psychoterapeutyczne.

Pułapki nauczania indywidualnego

Nauczanie indywidualne dotyczy uczniów, których stan zdrowia znacznie utrudnia lub uniemożliwia realizację obowiązku szkolnego. Trzeba podkreślić, że nie jest to forma korepetycji ani zajęć wyrównawczych, nie jest to również rozwiązanie trudności dziecka w opanowaniu materiału przewidzianego programem nauczania. Nauczanie indywidualne jest wsparciem dla dziecka w okresie choroby lub pogorszenia stanu zdrowia utrudniającego w znacznym stopniu funkcjonowanie w grupie rówieśniczej lub warunkach szkolnych. – To jedna z najbardziej kontrowersyjnych metod w pomaganiu w edukacji dzieciom z zaburzeniami psychicznymi i problemami emocjonalnymi – mówi dr Maciej Pilecki. – Często nasila ono problemy adaptacyjne dzieci, utrudnia im pozostanie w grupie rówieśniczej oraz utrwała błędne opinie o możliwościach szkolnych dziecka. Powinno być ono stosowane jak najrzadziej, a jest niestety często nadużywane. – podkreśla. Rzeczywiście, istnieje tendencja, by nauczanie indywidualne traktować jako sposób na rozwiązanie problemów dydaktycznych i/lub wychowawczych, a także jako formę dostosowania wymagań edukacyjnych czy sposób na bezkolizyjny przebieg kariery szkolnej. Przedłużanie takiej formy nauczania powoduje szereg nieprawidłowości w rozwoju dzieci i młodzieży. W dłuższej perspektywie przynosi negatywne skutki, których efektem jest dalsze orzekanie o konieczności nauczania indywidualnego, przez co dziecko zostaje wykluczone z normalnego życia szkolnego. Należy pamiętać, że nauczanie indywidualne jest dobrodziejstwem dla dzieci i młodzieży, które czasowo, z powodu choroby, pozbawione są możliwości nauki w systemie klasowym. Nie można go jednak przedłużać, gdyż uniemożliwia proces uspołeczniania dziecka.

Rodzina to podstawa

O promowaniu wartości rodzinnych, Krakowskiej Karcie Rodzinnej 4+ oraz wspieraniu młodych talentów z **Marzeną Paszkot**, Pełnomocnikiem Prezydenta Miasta Krakowa ds. Rodziny i Polityki Społecznej rozmawia Beata Klejbuk-Goździalska.

foto: Olga Szlach, Paneliści UMJK

Marzena Paszkot – z wykształcenia politolog, ukończyła studia na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego. Absolwentka studiów podyplomowych w zakresie obrotu nieruchomościami na Uniwersytecie Ekonomicznym. W Urzędzie Miasta Krakowa pracuje od 2003 r., początkowo w Wydziale Spraw Administracyjnych, a następnie w Wydziale Skarbu. Jej hobby to dalekie podróże i dobra książka

W dobie kryzysu i cięć budżetowych pełnomocnik ds. rodziny i polityki społecznej nie ma najłatwiejszego zadania...

Marzena Paszkot: Niestety muszę się zgodzić z tym stwierdzeniem. Żyjemy w niełatwych czasach, zmuszających do zaciskania pasa, a polityka rodzinna wymaga przecież sporych nakładów. Niemniej dzięki zgodnej współpracy wielu podmiotów, dzięki wsparciu finansowemu małego biznesu możemy zrobić naprawdę wiele dobrego. Przez kilkanaście ostatnich miesięcy mogłam się przekonać, że w Krakowie nie brakuje ludzi wielkiego serca, którzy chętnie i bezinteresownie angażują się w naszą działalność. Razem możemy więcej.

Polskie społeczeństwo się starzeje, trudno też mówić o polityce prorodzinnej w naszym kraju. Kraków postanowił wspierać rodziny – zwłaszcza wielodzietne. Jak wygląda realizacja tego programu?

MP: Nasz sztandarowy program Krakowska Karta Rodzinna 4+ skierowany jest do rodzin ma-

jących czworo lub więcej dzieci, zamieszkałych na terenie naszej gminy. W jego ramach wydawane są karty imienne uprawniające do korzystania z ulg i rabatów proponowanych przez – obecnie – stu partnerów akcji, których grono nieustannie się powiększa. Ostatnio na przykład – co w kontekście rozpoczęcia roku szkolnego jest bardzo istotne – zyskaliśmy nowego partnera, Centrum Tanich Podręczników. Dzięki karcie można kupić tańsze bilety do teatrów, muzeów, ośrodków sportowych czy kultury, zniżki proponują też liczne podmioty komercyjne: sklepy, szkoły językowe, punkty usługowe, centra handlowe, centra medyczne, studia odnowy biologicznej, biura nieruchomości oraz sprzedawcy usług internetowych. Rabaty sięgają od 3 do nawet 50 proc. Dzięki karcie uczniowie z rodzin wielodzietnych do ukończenia 20. roku życia mogą otrzymać całoroczny bilet wolnej jazdy uprawniający do przejazdów środkami komunikacji miejskiej. Naszym celem jest realna poprawa kondycji finansowej krakowskich rodzin wielodzietnych, zwiększenie szans rozwo-

jowych i życiowych wychowujących się w nich dzieci. I choć program ruszył zaledwie kilka miesięcy temu, zgłosiło się już do nas ok. 360 rodzin, co zaowocowało wydaniem niemal 2300 kart.

Sześciuosobowy model rodziny nie jest dzisiaj zbyt popularny. Czy nie należałoby zatem rozszerzyć akcji na rodziny z trójką dzieci?

MP: Rozszerzenie programu wiąże się ze zwiększonymi – i to znacząco – nakładami finansowymi, dlatego musimy dokładnie przeanalizować, na co nas stać. Aktualnie pracujemy nad przyłączeniem do programu osób, które co prawda mieszkają poza Krakowem, ale ich centrum życia znajduje się właśnie w naszym mieście i tu płacą podatki. Program cały czas się rozwija i rozszerza – chcielibyśmy, by był jak najatrakcyjniejszy dla naszych beneficjentów. Na czas wakacji przygotowaliśmy ofertę „Lato z KKR4+”, dzięki której dzieci mogły korzystać m.in. z basenów Wanda, ośrodka Com-Com Zone przy Kurczaba czy basenu na Kolnej, a także centrum wspinaczkowego Avatar i półkolonii oferowanych przez cztery krakowskie ośrodki kultury.

Problemem rodzin z małymi dziećmi – także krakowskich – jest brak miejsc w przedszkolach i żłobkach. Czy miasto ma jakiś pomysł, by temu zaradzić?

MP: Kraków jest jednym z niewielu miast w Polsce, które może pochwalić się dodatnim przyrostem naturalnym. Trzeba sobie jednak otwarcie powiedzieć, że niezwykle trudno jest odbudować bazę żłobków i przedszkoli, która została zlikwidowana. Dobrym rozwiązaniem tej sytuacji jest tworzenie przedszkoli przyzakładowych – w Krakowie funkcjonują dwie takie placówki. Od 2011 r. działa Przedszkole Firmowe Philip Morris „Misie Filipisie”, a kilkanaście dni temu otwarto Akademię Małych Pociech dla dzieci pracowników Arcelor-Mittal Poland. Do takich działań chcielibyśmy zachęcać krakowskich pracodawców.

Krakowska Karta Rodzinna, Święto Rodziny Krakowskiej, kampania „Postaw na rodzinę – Kraków stawia na rodzinę”, akcje „Rodzinne pływanie” czy „Biegi rodzinne” to tylko część podejmowanych przez Panią inicjatyw. Czy w zanadrzu ma Pani jakiś nowy pomysł?

MP: Pomysłów mi nie brakuje. W tej chwili pracuję wspólnie z Wydziałem Edukacji UMK i Fundacją CzasDzieci.pl nad projektem „Mecenas dziecięcych talentów”. Chcemy dotrzeć do zdolnych dzieci z peryferyjnych terenów miasta i pomóc rozwijać ich talenty. Na razie szukamy sponsorów, ludzi wielkiego serca, którzy będą chcieli zaangażować się w ten projekt. Mam nadzieję, że już niebawem będziemy mogli rozpocząć realizację tego programu.

Transport zrównoważony i ekologiczny

Miał trzy drewniane koła, podwozie z napędem, a jego prototyp zrodził się w umyśle Leonarda da Vinci. Kiedy w 1495 r. włoski inżynier zaprojektował pierwszy samochód, nikt nie przypuszczał, że jego wizja stanie się stałym elementem naszego życia. Musiało minąć ponad 400 lat, zanim Henry Ford zapoczątkował trwającą po dziś dzień lawinę motoryzacyjnych nowinek.

fot. archiwum Wydziału Kształtowania Środowiska UMK

O wzrastającej popularności rowerów świadczą coraz liczniejsze imprezy organizowane przez sympatyków dwóch kółek

Katarzyna Matonóg

Dzięki twórcom współczesnych pojazdów podróżujemy zdecydowanie szybciej, wygodniej i bezpieczniej. Postęp sprawia również, że coraz chętniej otwieramy się na nowości stanowiące alternatywę dla najpopularniejszych środków transportu. W trakcie ostatnich lat konstruktorzy skupiali się nie tylko na estetycznych i ekonomicznych, ale także ekologicznych walorach projektowanych przez siebie pojazdów.

Otwarci na nowinki i ceniący ekologię już po raz 11. obchodzimy w Krakowie Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu, a po raz 13. Europejski Dzień Bez Samochodu. Tegorocznej edycji wydarzenia towarzyszy hasło „Zostań ekojeźdźcem! Oszczędź na paliwie 1000 zł rocznie!”. Celem kampanii jest kształtowanie proekologicznych zachowań oraz popularyzacja transportu przyjaznego środowisku.

Inauguracja wydarzenia miała miejsce 16 września w Muzeum Inżynierii Miejskiej (ul. św. Wawrzyńca 15). Główną atrakcją pierwszego dnia Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu stał się zabytkowy tramwaj nr „0”,

którym można było pokonać trasę Cichy Kącik – ul. św. Wawrzyńca – Muzeum Inżynierii Miejskiej. W poniedziałek (17 września) Kraków stał się przystankiem dla „Odysei Elektrycznej” – podróży dookoła świata w pierwszym produkowanym seryjnie samochodzie elektrycznym. Konstruktorzy pojazdu Antonin Gui i Xavier Degon wyruszyli na wyprawę, mając na celu nie tylko promocję marki Citroën, ale także rozpowszechnienie tematyki ochrony środowiska naturalnego, alternatywnych sposobów wykorzystania energii i walki z zanieczyszczeniami. 17 państw i 25 tys. kilometrów to dystans, jaki młodzi naukowcy wyznaczyli sobie, aby przełamać stereotypy dotyczące samochodów napędzanych energią elektryczną. Na trasie konstruktorów nie mogło zabraknąć Krakowa, gdzie w urokliwym otoczeniu Rynku Głównego dokonano prezentacji trasy i samochodu Citroën C-Zero. W atmosferze dobrej zabawy i konkursów zainteresowani mieli niepowtarzalną okazję uczestniczyć w jeździe testowej. Podczas prezentacji udowodniono, że samochody z napędem elektrycznym są niezawodne, doskonale sprawdzają się na długich trasach, a ponadto stanowią świetną alternatywę dla najpopularniejszych obecnie

środków transportu. Sporym zainteresowaniem cieszyła się także prezentacja autobusu hybrydowego SU12 HYBRID (Solaris). Jeden z inżynierów firmy Solaris tłumaczył zasady funkcjonowania elektrycznych i hybrydowych autobusów, a także informował, jakie korzyści płyną z użytkowania tego typu pojazdów dla pasażerów i przewoźników. Sprowadzony przez MPK SA pojazd będzie promował ekonomiczne rozwiązania w transporcie miejskim.

W ramach dbałości o środowisko 18 września odbyło się seminarium „MOBILNY KRAKÓW – e-mobilność” z udziałem ekspertów z Francji, Szwecji i Polski. W trakcie dyskusji podzielono się doświadczeniami w zakresie programów e-mobilności, a także debatowano na temat akcji promującej dojazd do pracy rowerem. Dyskusję napędzał fakt, iż coraz więcej krakowian dostrzega zalety przemieszczania się tym środkiem lokomocji i wybiera go na trasie dom–praca–dom. Ścieżki rowerowe przestały być traktowane wyłącznie jako trasy wycieczkowe i stały się popularnymi drogami dojazdowymi do miejsca pracy. Z tras dla rowerzystów coraz chętniej i częściej korzystają również turyści, którzy dzięki bogatej ofercie wypożyczalni rowerowych mogą zwiedzać Kraków z perspektywy dwóch kółek. O wzrastającej popularności tego środka transportu świadczą również coraz liczniej odbywające się imprezy organizowane przez sympatyków dwóch kółek.

Z okazji Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu na krakowian czekają także inne atrakcje. W programie wydarzenia znalazły się również m.in. pokaz i szkolenie z zakresu ratownictwa medycznego, Dzień Otwarty Zajezdni Autobusowej w Bieńczykach, zwiedzanie Muzeum Inżynierii Miejskiej, Odblaskowy Przemarsz, a także cieszący się niesłabnącą popularnością Europejski Dzień Bez Samochodu. W ramach promocji zrównoważonego transportu w najbliższą sobotę (22 września) każdy, kto będzie miał przy sobie dowód rejestracyjny pojazdu, będzie miał prawo – wraz z osobami towarzyszącymi (maksymalnie w liczbie zgodnej z wpisem określającym liczbę miejsc siedzących w samochodzie) – do bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji miejskiej.

Zmiana organizacji ruchu

22 września od godz. 9.00 do 18.00 zostanie wyłączona z ruchu ul. Krupnicza (od ul. Loretańskiej do teatru Bagatela). Natomiast od godz. 18.00 zostanie wprowadzona nowa docelowa organizacja ruchu polegająca na wprowadzeniu strefy zamieszkania na wyłącznym wcześniej odcinku.

Teraz Polska, teraz Kraków!

Najbardziej rozpoznawalny znak jakości w Polsce? Kraków. W tegorocznej edycji konkursu „Teraz Polska” nasze miasto zostało godłem, które stanowi gwarancję najwyższej jakości. Białoczerwone logo przyznawane jest najlepszym pod względem gospodarności oraz atrakcyjności dla mieszkańców i przedsiębiorstw gminom, które w największym stopniu spełnią kryteria przyjęte dla oceny weryfikacyjnej.

Kinga Sadowska

Otrzymanie godła jest dowodem uznania dla naszych inwestycji publicznych, infrastruktury czy komunikacji. To znak jakości i świadectwo nowoczesności miasta oraz słuszności podejmowanych przez nas działań w zakresie utrwalania wizerunku Krakowa jako miejsca przyjaznego inwestorom, jako światowego lidera usług oraz europejskiego centrum naukowo-akademickiego – mówił prezydent Krakowa Jacek Majchrowski. – Zważywszy na kompleksową ocenę, której podlegają aplikujące miasta, nominacja Krakowa do

godła „Teraz Polska” jest niezwykle satysfakcjonująca. Stanowi kolejne potwierdzenie zasłużonej, wysokiej pozycji, jaką cieszy się marka Kraków w kraju i na świecie. Oczywiście to dla nas też poważne zobowiązanie do kontynuowania wysiłków, aby pozycja naszego miasta na mapie kraju i Europy wzrastała – dodał prezydent.

Godło będzie umieszczane obok logotypu naszego miasta m.in. w rozmaitych wydawnictwach, folderach. Wiąże się to z realnymi korzyściami. Poprzez wzmocnienie rozpoznawalności marki Krakowa marką gospodarczą „Teraz Polska” miasto będzie skuteczniej przekonywać in-

TERAZ POLSKA

westorów do lokowania kapitału właśnie w Krakowie.

Od 1992 r. organizacją konkursu „Teraz Polska” zajmuje się Fundacja Polskiego Godła Promocyjnego. Od sześciu lat biorą udział w nim także gminy starające się o miano najlepszej pod względem gospodarności oraz atrakcyjności dla mieszkańców i przedsiębiorców. Oceny dokonuje niezależna kapituła, w skład której wchodzi autorytety życia społecznego, kulturalnego, gospodarczego, naukowego oraz politycznego. Patronat honorowy nad konkursem sprawuje Prezydent RP.

Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

6 września

- Wizyta ambasadora Francji Pierre'a Buhlera

7 września

- Spotkanie z profesorem Richardem E. Quandttem i wręczenie mu odznaki Honoris Gratia

8 września

- Wizyta ambasadora Włoch Riccarda Guariglii

9 września

- Osiedlowe Dożynki 2012 w Witkowicach
- Inauguracja 10. edycji festiwalu Sacrum Profanum, Teatr Łażnia Nowa

10 września

- Uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej Jana i Jerzego Turzonów, przedstawicieli rodu

ze Spisza i burmistrzów Krakowa na przełomie wieków XV i XVI, kamienica „Pod Gruszką”

11 września

- Spotkanie z konsulem generalnym Republiki Federalnej Niemiec Wernerem Köhlerem

12 września

- Spotkanie z konsulem generalną USA Ellen Germain

13 września

- Inauguracja II Kongresu Zagranicznych Badaczy Dziejów Polski, Auditorium Maximum
- Otwarcie honorowego konsulatu Republiki Malty w Krakowie

Unia wspiera szkoły muzyczne

Na finiszu obecnej perspektywy finansowej Unii Europejskiej Kraków otrzymał dofinansowanie w wysokości ponad 8,5 mln zł na rozbudowę jednej z krakowskich szkół muzycznych. Mimo że nadal nie wiadomo, jakie będą priorytety pomocowe w kolejnych latach, miasto już teraz czyni starania, aby wspólnota wsparła krakowskie inwestycje warte ponad 2,5 mld zł.

Jan Machowski

Lista rankingowa zadań, które otrzymają unijne wsparcie w ramach działania 11.3 Infrastruktura szkolnictwa artystycznego XI Priorytetu Kultura i dziedzictwo kulturowe Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, została ogłoszona pod koniec lipca. Rekomendowanych zostało 10 pro-

jektów, w tym projekt Krakowa „Rozszerzenie oferty kulturalno-edukacyjnej poprzez rozbudowę Szkoły Muzycznej I i II stopnia w Krakowie”. Przedsięwzięcie realizowane jest od 2010 r. przez Szkołę Muzyczną I i II stopnia przy ul. Józefińskiej 10.

Projekt obejmuje rozbudowę istniejącego budynku szkoły, dobudowę sali koncertowej, zakup niezbędnego wyposażenia oraz instru-

mentów muzycznych. Planowany termin zakończenia to rok 2014. Łączna wartość zadania opiewa na kwotę ok. 10 mln zł. Unijne dofinansowanie to nieco ponad 8,5 mln zł.

Kończy się obecny, przewidziany do 2013 r. okres finansowy Unii Europejskiej. Rozbudowa szkoły muzycznej przy ul. Józefińskiej jest więc zapewne jednym z ostatnich projektów, na który udało się miastu uzyskać unijne wsparcie.

Mimo iż nadal nie wiadomo, jakie będą priorytety Unii Europejskiej w kolejnych latach, miasto już teraz stara się, aby otrzymać wsparcie dla krakowskich inwestycji transportowych. – Na naszej liście życzeń są zarówno inwestycje drogowe, jak i rozwój sieci szybkiego tramwaju – mówi Tadeusz Trzmiel, Zastępca Prezydenta ds. Inwestycji Miejskich. Wśród zadań znajdziemy rozbudowę ulic Igołomskiej czy Kocmyrzowskiej. Miasto chciałoby również, aby Unia Europejska dołożyła się do budowy nowych linii tramwajowych, m.in. do os. Górka Narodowa, do Mistrzejowic, a także torowiska łączącego ulice Lipską i Wielicką. W sumie wszystkie inwestycje wymienione na liście życzeń Krakowa opiewają na kwotę ponad 2,5 mld zł.

Zapytaj o śmieci

Trwają prace nad wprowadzeniem nowego systemu gospodarki odpadami. W lipcu radni przyjęli pierwsze uchwały, które mają zmienić obowiązujące obecnie zasady.

Filip Szatanik

Konieczność wprowadzenia zmian wynika z nowelizacji Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Przypomnijmy, że w myśl nowych zasad właścicielami odpadów przestaną być mieszkańcy, a staną się samorządy. To one biorą na siebie obowiązek podpisywania umów na wywóz śmieci. System będzie obowiązywał od lipca 2013 r. Już teraz na stronie www.ekocentrum.krakow.pl lub na stronie www.krakow.pl w zakładce „Nowy system odbioru odpadów” można znaleźć odpowiedzi na wiele pytań dotyczących systemu. My również zachęcamy czytelników „KRAKOWA.PL” do zadawania pytań za pośrednictwem tej strony. Lista pytań stale rośnie. Ponadto uruchomiliśmy trzy punkty informacyjne, w których specjaliści odpowiedzą na pytania i wątpliwości odnośnie do systemu. Punkty działają w budynku MOWIS-u na os. Centrum C, pokój 2, w przejściu podziemnym do przystanku Politechnika oraz w przej-

ściu podziemnym przy pl. Bohaterów Getta. Działa również bezpłatna infolinia. Eksperti odpowiadają na Państwa pytania pod numerem 800 11 22 11.

O nowym systemie gospodarki odpadami można było porozmawiać także w trakcie

akcji „Sprzątania Świata”, które odbywało się w dniach 14–16 września. W programie imprezy znalazły się m.in.: rozstrzygnięcie konkursu organizowanego we współpracy ze Stowarzyszeniem SIEMACHA pt. „Góra śmieci Ziemię szpeci”, pokaz mody ekologicznej, zbiórka starych, niepotrzebnych telefonów komórkowych i wystawa dotycząca czystości i gospodarowania odpadami w mieście. Zwrócono także uwagę na problem sprzątania psich odchodów.

Szczegółowe informacje dotyczące nowego systemu gospodarki odpadami już wkrótce pojawią się na stronach: www.ekocentrum.krakow.pl oraz www.krakow.pl.

Nowy system gospodarki odpadami będzie obowiązywał od lipca 2013 r.

Zgubiłeś? Zajrzyj na Wielicką!

Prawo Murphy'ego* mówi, że „to, czego szukasz, znajdziesz w ostatnim z możliwych miejsc”. Jeśli w desperacji pożyczyleś od sąsiada psa tropiącego, a zaginionego portfela jak nie było, tak nie ma, pozostaje ci udać się w jeszcze jedno miejsce – do Krakowskiego Biura Rzeczy Znalezionych.

foto: Katarzyna Matonóg / UMK

Do magazynu krakowskiego Biura Rzeczy Znalezionych trafiła nawet toga – mówi Bartosz Barański z Wydziału Spraw Administracyjnych UMK

● Katarzyna Matonóg

Nie ulega wątpliwości, że sezon na gubienie kluczy, czapek i zegarków trwa cały rok. O ile nie ma nic złego w tym, że gdzieś na Plantach przytrafiło nam się zgubić serce, o tyle strata portfela, telefonu lub dokumentów może narazić gapowiczów na przykre konsekwencje. Na szczęście dla zapominalskich w pełnej gotowości czekają zawsze przedstawiciele policji i straży miejskiej. Funkcjonariusze służb publicznych stanowią bowiem ok. 99 proc. osób, które zwracają do biura znalezione przedmioty.

Na Wielicką 28 najczęściej trafiają portfele, rowery, zapalniczki, okulary oraz zegarki. Fantazja krakowian do gubienia przedmiotów wykracza jednak znacznie ponad to, co statystycznie najpopularniejsze. I tak do magazynu Biura Rzeczy Znalezionych trafiły m.in.: wózek inwalidzki, konsola do gry, sygnalizator świetlny, glukometr, kielich mszalny, wiertarka, butla z tlenem, beczka po piwie, wózek dziecięcy, drabina, a nawet toga. Być może nieco na

bakier z prawem byli ci, którzy uzupełnili zbiory o młotek do rozbijania szyb, wiatrówkę, pistolet oraz... kajdanki. W czerwcu, czyli tuż przed wakacjami, do biura przezornie trafiło też świadectwo szkolne i pasek. Jeszcze bardziej sielancką atmosferę poczuli najprawdopodobniej małżonkowie, którym zdarzyło się – wierzymy, że zupełnie przypadkiem – zgubić obrączki. Do niecodziennych znalezisk urzędnicy Biura zaliczają również rośliny, które z obawy przed zniszczeniem zostały posadzone w Ogrodzie Łobzowskim, gdzie cieszą oczy przechodniów po dzień dzisiejszy.

Z przedmiotów trafiających na Wielicką można łatwo skompletować ekwipunek prawdziwego survivalowca. Korzystając z zasobów biura, na wyprawę mógłby zabrać m.in.: namiot, plecak, okulary przeciwsłoneczne, nóż, maczetę, szczyrzyk, siekiere, sprzęt do nawigacji, aparat fotograficzny i krótkofalówkę. W wolnych chwilach mógłby jeździć na nartach, rolkach, grać w karty, słuchać radia lub odtwarzać mp3. Kontakt ze światem zachowałby dzięki dostępowi do laptopa i mnóstwa

telefonów komórkowych. Nasz globtroter jako środek komunikacji miałby do wyboru skuter, hulajnogę lub jeden z ponad setki rowerów, na którym mógłby dumnie zaczepić flagę RP (także z magazynu biura). Niestrudzony podróżnik stałby się również posiadaczem istnego kantoru wymiany walut. W magazynie znajdziemy bowiem pesety, dinary, kuny, kopiejki, krone, øre, lari, centy, fillery, liry, franki, euro i wiele, wiele innych. Co ciekawe, do biura trafiają często monety o nominałach przyprawiających wprost o zawrót głowy np. 3 monety 5-groszowe, kilkanaście monet 10- i 20-groszowych, a także 13 monet jednocentowych. Choć najczęściej są to drobne monety, zdarzało się, że zostały im przekazane znacznie większe sumy pieniędzy. – Tyle się mówi o nieuczciwości. Ja jednak, pracując w biurze już od wielu lat, mam powody, by wierzyć w dobrą wolę i ludzką uczciwość – mówi Zbigniew Skiba z Biura Rzeczy Znalezionych. Jako przykład podaje historię osoby prywatnej, która zwróciła na Wielicką czek na okaziciela wypisany na kwotę 4 tys. dolarów. Kilka lat temu do biura trafiła również koperta, w której znajdowało się ponad 2 tys. zł.

Choć na Wielicką trafiają najróżniejsze rzeczy, mieszkańcy Krakowa bardzo rzadko zaglądadają tam w poszukiwaniu zagubionych przedmiotów. Obecnie w magazynie znajduje się np. ok. 110 rowerów, po które nie zgłosili się właściciele. Urzędnicy ubolewają nad tym faktem i przekonują, że poszukiwanie zaginionej rzeczy warto zacząć właśnie od odwiedzenia biura. – Czujemy się odpowiedzialni za te rzeczy. Nie chcemy rozporządzać przedmiotami, które nie są naszą własnością – dodaje kierownik Biura Rzeczy Znalezionych Bartosz Barański.

*Prawa Murphy'ego – zbiór popularnych, często humorystycznych powiedzeń, sprowadzających się do założenia, że rzeczy pójdą tak źle, jak to tylko możliwe.

Biuro Rzeczy Znalezionych

Biuro funkcjonuje na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z 14 czerwca 1966 r. w sprawie rzeczy znalezionych (Dz. U. Nr 22, poz. 141, z póź. zm.) wydanego w oparciu o delegację art. 185 kodeksu Cywilnego przy Urzędzie Miasta Krakowa. Do obowiązków jego pracowników należy przyjmowanie i wydawanie rzeczy znalezionych na terenie Gminy Kraków oraz informowanie o nich. Przedmioty trafiające do biura przechowywane są przez dwa lata.

Odważ się! Pokaż język!

Tegoroczną jesień będziemy mogli powitać w wielu językach. Krakowskie instytuty i fundacje kulturalne, Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej, Biuro Informacyjne Parlamentu Europejskiego, Centrum Języka i Kultury Polskiej w Świecie oraz Katedra UNESCO ds. Badań nad Przekładem UJ przygotowują dwa duże wydarzenia promujące znajomość języków obcych. Ich partnerem i współorganizatorem jest Urząd Miasta Krakowa.

foto: Marcin Szambor

22 września Goethe Institut oraz inne placówki biorące udział w Europejskim Dniu Języków zapraszają na dzień otwarty

Natalia Drożdżik

Już 22 września będziemy świętować Europejski Dzień Języków. Święto to, ogłoszone przez Radę Europy z inicjatywy Unii Europejskiej w 2001 r., ma za zadanie zwrócić uwagę na znaczenie różnorodności językowej świadczącej o bogactwie kulturalnym. Dziedzictwo językowe w Europie, której mieszkańcy posługują się ponad dwustu językami, buduje naszą tożsamość, gwarantując tolerancję dla odmienności, a przez to warunkuje rozwój naszego kontynentu w przyszłości.

W programie tegorocznego Europejskiego Dnia Języków znalazła się gra miejska pod hasłem: „Gotuj się”, organizowana przy wsparciu Teatru Groteska. Zaplanowane zostały także projekcje filmowe – Noc Kina Europejskiego. W tym dniu drzwi wszystkich zaangażowanych instytutów będą stały otworem przed pasjonatami nauki języków obcych. Zaplanowano wiele wydarzeń towarzyszących imprezie, a szczególnie na ich temat można znaleźć na stronie: www.edj.krakow.pl.

Tłumacz się!

Pierwszy dzień października w Krakowie upłynie nie tylko pod znakiem inauguracji roku akademickiego, ale będzie także świętem tłumaczy. Tego dnia odbędą się wydarzenia związane z obchodzonym 30 września już od kilkunastu lat Międzynarodowym Dniem Tłumacza. Dlaczego właśnie 30 września? Ten dzień w kalendarzu liturgicznym poświęcony jest wspomnieniu św. Hieronima, tłumacza Biblii i patrona tłumaczy.

W pierwszej połowie dnia odbędą się otwarte spotkania z tłumaczami, podczas których znakomici goście będą wprowadzać słuchaczy w tajniki swojej pracy. Instytut Francuski zaprezentuje wystawę „Polska literatura w przekładzie na inne języki” przy wsparciu krakowskiego Insty-

tutu Książki. Przygotowano także liczne konkursy i zabawy dla wszystkich chętnych niezależnie od wieku. Wieczorem jeden z instytutów zaprasza na spotkanie „Tłumacz się” – ucztę pełną smakowitości językowych, anegdot i opowieści dla wszystkich zainteresowanych pracą tłumaczy.

Poezja na mury!

Również 1 października rozpocznie się mająca trwać cały miesiąc projekcja wierszy na ścianie kamienicy przy ul. Brackiej. Wiersze, które będzie można przeczytać w tym miesiącu, to utwory najwyższej ocenione przez jury pierwszej edycji międzynarodowego konkursu „Wiersze na murach o Krakowie”, organizowanego przez krakowską Fundację POEMAT i Kancelarię Prezydenta Miasta Krakowa. Konkurs został przeprowadzony w czerwcu za pośrednictwem specjalnego portalu poetyckiego. Napłynęło 199 wierszy o Krakowie – nie tylko z Polski, ale i innych krajów europejskich. Wszystkie utwory będące impresjami na temat naszego miasta można znaleźć na stronie www.emultipoetry.eu. Na ścianie kamienicy przy ul. Brackiej

każdego dnia prezentowany będzie jeden z najwyższej ocenionych wierszy w języku polskim i angielskim. Zachęcamy do podniesienia wzroku podczas wieczornych spacerów ul. Bracką!

Szczegółowe informacje o wszystkich wydarzeniach, programy i linki do stron organizatorów imprez można znaleźć w odświeżonym ostatnio wortalu „Kraków Otwarty na Świat”. Strona jest już dostępna w trzech wersjach językowych – po angielsku, francusku i rosyjsku.

Trwają prace nad przygotowaniem wersji niemieckiej i włoskiej, które powinny być dostępne jeszcze w tym roku.

W programie tegorocznego Europejskiego Dnia Języków znalazła się gra miejska pod hasłem: „Gotuj się”, organizowana przy wsparciu Teatru Groteska.

Nowy rok czas zacząć

SIEMACHA Spot i SIEMACHA Spot 24/7 – dziś jest ich prawie dwa-dzieścia. Ale już szykują się kolejne. Stowarzyszenie SIEMACHA dociera z ofertą do tysięcy dzieci i młodych ludzi. Znajdź nas w swojej okolicy!

Anna Goc*

Pomysł są jak alpinieści: im wyżej docierają, tym bardziej chcą iść dalej – przekonuje ks. Andrzej Augustyński, dyrektor generalny Stowarzyszenia SIEMACHA. Nie tracąc jego plecaka z oczu, każdego dnia wspinamy się na nasz ośmiotysięcznik. Po pracowitych wakacjach nowy rok szkolny rozpoczynamy dynamicznie, jak przystało na organizację z blisko dwudziestoletnim dorobkiem wychowawczym i jasno sprecyzowanym planem na najbliższe lata.

Od września zapraszamy dzieci i młodzież do placówek SIEMACHA Spot. Określenie „Spot” zaczerpnęliśmy od słowa „spotkanie”, czyli od sprawy najważniejszej, która wyznacza podstawowy charakter naszej działalności. Jakże to będą spotkania? Zależy to przede wszystkim od Was! Na pewno twórcze, napędzane rówieśniczą energią, podczas których młodzieżowi liderzy przejmą część zadań wychowawczych. Będą to także spotkania nieobowiązkowe. Pierwsza zasada „Pentalogu” SIEMACHY brzmi bowiem tak: „W tym domu nie ma przymusu. Jesteś tu, bo tego chcesz”. Każdego dnia po zajęciach szkolnych SIEMACHĘ wybierają tysiące dzieci. Nasze placówki, które od tego roku nazywaliśmy SIEMACHA Spot, można z łatwością

znaleźć na mapie Krakowa za pomocą popularnej aplikacji „Google Maps”. Nad każdą z nich widnieje pinzka podobna do tej, którą umieściliśmy w logotypie określającym naszą pracę z dziećmi w trybie dziennym – SIEMACHA Spot (zielona pinzka) i całodobowym – SIEMACHA Spot 24/7 (niebieska pinzka). W ich odszukaniu pomocne okażą się również profile na Facebooku, które prowadzi każda placówka. Warto spojrzeć także na nową stronę internetową stowarzyszenia, która została uruchomiona na początku sierpnia. Nie tylko Kraków zaufało doświadczeniu SIEMACHY i oddał swoje dzieci pod naszą opiekę. Dużym zainteresowaniem cieszą się także placówki w innych miastach – w Tarnowie, Rzeszowie i Kielcach. W najbliższych latach planujemy otworzyć kolejne placówki SIEMACHA Spot, m.in. w Bielsku-Białej, Warszawie oraz Poznaniu.

Słowo „Spot” przywołuje na myśl również coś nowoczesnego. I słusznie. Takie są właśnie placówki SIEMACHY – „podwórka nowej generacji”. Każda z placówek dysponuje zapleczem kilku pracowników, w których młodzi ludzie pod okiem starannie wykształconych pedagogów mogą odrabiać zadania szkolne, rozwijać swoje zainteresowania i odkrywać nowe pasje. Wrzesień to dobry moment na poznanie SIEMACHY. Przeważnie dzieci kojarzą ten miesiąc z początkiem

roku szkolnego, z trudem zdobywania wiedzy i często – niestety – z samotnym zmaganiem się ze szkolnymi obowiązkami. SIEMACHA sprawia, że ten czas nabiera nowego, lepszego wymiaru. Podwórka SIEMACHY to alternatywa nie tylko dla ulicy, na której relacje są przypadkowe i anonimowe. To także nowa jakość miejsc, które funkcjonują w języku i świadomości społecznej jako tzw. „światlice”.

– Wyjątkowo nie lubię słowa światlica i od lat staram się go unikać – mówi ks. Andrzej Augustyński. – Chcemy zerwać ze stereotypem światlicy jako przechowali dzieci. Ta nazwa sugeruje też „oświecanie” dzieci przez dorosłych. My stawiamy na społeczność, więzi i potencjał, który kryje się w grupie rówieśniczej – podkreśla dyrektor SIEMACHY.

Wrzesień to także doskonały moment, by zaplanować swój czas pozalekcyjny w sposób aktywny. Idealnym miejscem do tego jest Centrum Rozwoju Com-Com Zone w Nowej Hucie. W połowie września zapraszamy wszystkich, którzy opanowali podstawowe umiejętności pływackie i nadal chcieliby je rozwijać. Startuje bowiem rekrutacja do drugiej sekcji pływackiej, w ramach której zajęcia będą odbywać się cztery razy w tygodniu pod okiem doświadczonych instruktorów. Cena? Składka miesięczna wynosi zaledwie 30 zł. A to nie koniec atrakcji! – W ramach sekcji planujemy zorganizować dla naszych wychowanków wyjazdy na turnieje i obozy sportowe – opowiada Filip Mendyk, koordynator pływalni w Nowej Hucie.

SIEMACHA jest bliżej, niż myślisz. Znajdź nas w swojej okolicy!

*pracownik Biura Prasowego Stowarzyszenia SIEMACHA

foto: Paweł Krzypina

Stowarzyszenie SIEMACHA zaprasza do swoich placówek dzieci i nastolatków, którzy chcą kreatywnie spędzać swój czas pozalekcyjny

Zbroja dla każdego

Jeśli mężczy cię czasem nowoczesność i chcesz odpocząć od nowinek technicznych, jeśli lubisz nasze miasto za jego tajemnice, a spacerowanie kojarzą ci się z odkrywaniem dawnych historii, i wreszcie, jeśli szukasz upominku z duszą, który będzie przypominał renesansowy Kraków – odwiedź „Skład towarów u Kacpra Ryksa”. Czekają tu o wiele więcej, niż możesz się spodziewać.

foto: Wiesław Majka / UMK

W „Składzie towarów u Kacpra Ryksa” panuje iście staropolska atmosfera

Beata Klejbuk-Goździalska

Miejsce z pewnością jest dobrze znane miłośnikom Kacpra Ryksa, inwestygatora Jego Królewskiej Mości, jak i zwolennikom uroczych klimatów staropolskich. To właśnie tutaj, w Kamienicy Hipolitów – oddziale Muzeum Historycznego Miasta Krakowa ze stałą wystawą pt. „Dom mieszczkański” – można wrócić do czasów historycznego Krakowa, którego ulice przemierzają uzbrojeni rycerze, piękne dwórki w zwiewnych i ekologicznych sukniach czy odziani w lniane koszule i paradne szuby mieszczanie. Atmosfera jakby przeniesiona ze znanego krakowianom jarmarku świętojańskiego – na półkach sklepu można znaleźć przedmioty wykonane przez rekonstruktorów dawnych rzemiosł m.in. wyrabiane tradycyjnie naczynia drewniane i gliniane, repliki ceramiki prasłowiańskiej czy historycznych naczyń ze szkła leśnego, stroje lniane i wełniane o kroju historycznym, broń, przedmioty kultury i magii. – O dawnych rzemiosłach i przed-

miotach mamy pewną wiedzę, którą chętnie się dzielimy – mówi Róża Wollny, współwłaścicielka sklepu, z wykształcenia etnograf. W składzie Kacpra Ryksa można zobaczyć (i nabyć) papier czerpany i wyroby z tegoż papieru z Manufaktury Papieru Czerpanego w Kobyłce, repliki dawnych rycin, tajemnicze przedmioty, których przeznaczenia nam współczesnym trudno się domyślić, np. ozdobną szpilę służącą do czyszczenia nie tylko paznokci, tabliczkę woskową z rysikiem do pisania czy naczynie do okadzania barci. Przy okazji można też usłyszeć ciekawą historię. – Nasz sklep jest w równej mierze nastawiony na sprzedaż, jak i na edukację – podkreśla Róża Wollny. – Chcemy rozwinąć współpracę z muzeum, poczyniliśmy już pierwsze kroki podczas tegorocznej Nocy Muzeów. Planujemy również własną ofertę edukacyjną, w tym także żywe lekcje historii dla szkół, opowieści o rzemiośle i spotkania autorskie z Mariuszem Wollnym.

Jedną z akcji przygotowanych we współpracy z Muzeum Historycznym Miasta Kra-

kowa – Kamienica Hipolita odbędzie się już w przyszły weekend, 30 września (niedziela). Tego dnia do „Składu towarów Kacpra Ryksa” przybędzie płatnerz z Bielska-Białej Maciej Świerczek i przywiezie wykonaną przez siebie kopię pełnej gotyckiej zbroi, której oryginał pochodzi z 1480 r. znajduje się w Anglii, w Royal Armouries w Leeds. Po południu pojawią się także damy i rycerze Andegaweńskiego Pocztu Najemnego oraz grupa rekonstruktorska z Żywca prezentująca wczesne średniowiecze, którzy zadbają o staropolską oprawę wydarzenia. Na tym atrakcje się nie kończą. Przy składzie zostanie rozłożony wczesnośredniowieczny warsztat garncarski (godz. 11.00) i wszyscy chętni będą mogli ulepić własne naczynie pod kierunkiem Małgorzaty Gabryel, od lat zajmującej się ceramiką. Główny punkt programu – „Składanie rycerza” – będzie realizowany dwukrotnie, o godz. 11.00 oraz 16.00. Każdy element zbroi, zanim pojawi się na modelowym manekinie, zostanie dokładnie scharakteryzowany. Uczestnicy akcji otrzymają opis zbroi średniowiecznej, a ok. godz. 18.00 ochotnicy będą mogli sprawdzić swoją wiedzę w teście. Wszyscy odważni zostaną nagrodzeni – losowanie nagród odbędzie się ok. godz. 19.00. Na zakończenie dnia, ok. godz. 20.00, przed sklepem odbędzie się mały pokaz żonglerki ogniem.

Organizatorzy akcji zapowiadają kolejne wydarzenia. – Na przełomie października i listopada planujemy historyczno-indiańską promocję książki Mariusza Wollnego „Krew Inków” – z mini-koncertem andyjskich Indian Aymara, pokazem inkaskich skarbów i konkursem strzelania z dmuchawki – mówi pani Róża. – Nie zapominamy też o Kacprze Ryksie. 6 stycznia 2013 r. będziemy świętować jego imieniny, a już niecały miesiąc później zapraszamy na pierwsze urodziny składu towarów, być może połączone z promocją kolejnej książki – dodaje tajemniczo. Sam autor przyznaje, że intensywnie pracuje nad „Krwawą jutrznią”, w której główna misja zostaje powierzona potomkowi słynnego Kacpra, inwestygatora Jego Królewskiej Mości...

Konkurs!

Pierwszych 10 osób, które pojawią się w „Składzie towarów u Kacpra Ryksa” na pl. Mariackim 3 z egzemplarzem naszego dwutygodnika i poprawną odpowiedzią na pytanie: „Gdzie miała siedzibę poczta królewska wówczas, gdy korzystał z niej Kacper Ryx, i kto wtedy był poczmistrzem?”, otrzyma Bajeczny Przewodnik po Magicznym Krakowie „Tropem Smoka”.

Literatura nie zna granic

Każdy miłośnik literatury przyzna, że sam fakt posiadania książek na półce jest powodem do dumy i radości. I choć wszystkie, z definicji, darzy bezinteresowną miłością, po chwili zastanowienia wskazać mógłby przynajmniej jedną pozycję, którą chętnie odda w dobre ręce.

◀ Karolina Grysiak

Wszystkich, którzy chcą przewieźć swoją biblioteczkę, zapraszamy w niedzielę (30 września) na wyjątkową literacką akcję. Tym razem wymiana odbędzie się w Międzynarodowym Dniu Tłumacza, zatem wymieniamy się przede wszystkim książkami autorów z zagranicy, ale nie tylko. Przyjdź do Pawilonu Wyspiańskiego (pl. Wszystkich Świętych 2), przynieś książki, które chcesz wymienić, poznaj nowych ludzi i podyskutuj o literaturze. Zaczynamy tradycyjnie o godz. 15.00. Godzinę później, tuż po wymianie, zapraszamy wszystkie dzieci na niezwykle spotkanie... z Czerwonym Konikiem! W nowo otwartej klubokawiarni likeKonik w Pawilonie Wyspiańskiego na antresoli (Poziom -1) będziemy czytać bajki wydane przez to wyjątkowe krakowskie wydawnictwo.

W wielkiej akcji Drugie Życie Książki może wziąć udział każdy. Wystarczy przynieść ze sobą przynajmniej jedną książkę, a maksy-

malnie dziesięć. Co ważne: książki muszą być w dobrym stanie. Książka, której nikt nie bierze w ręce, traci swoją magiczną moc. Nie można jej zmarnować! Rada? Trzeba znaleźć jej nowego właściciela! Pamiętajcie: osoby, które przychodzą punktualnie, mają większe szanse na zdobycie atrakcyjnej książki. Natomiast te pozycje, których nikt nie zabierze do domu, trafią do zbiorów Biblioteki Wojewódzkiej w Krakowie, a za jej pośrednictwem do polskich szkół na Wschodzie.

Drugie życie książki to wspólna akcja portalu Bookeriada i Krakowskiego Biura Festiwalowego, organizowana co miesiąc od lutego tego roku. Zorganizowano także dwie edycje specjalne: podczas Targów Książki dla Dzieci oraz podczas konwentu miłośników fantastyki Krakon. W dotychczasowych dziewięciu edycjach wzięło udział blisko dwa tysiące osób, a nowych właścicieli znalazło ponad trzy tysiące książek. Kilkaset tomów trafiło także do zaprzyjaźnionych bibliotek.

W dziewięciu edycjach akcji wzięło udział blisko 2 tys. osób, a nowych właścicieli znalazło ponad 3 tys. książek

Classic

KROKE

Opera Krakowska
ul. Lubicz 48

1.10.2012
godz. 20:00

*Koncert jubileuszowy zespołu z okazji
20. lecia działalności artystycznej*

z udziałem
**Orkiestry Stołecznej
Królewskiego Miasta Krakowa**
Sinfonietta Cracovia
pod batutą i w aranżacjach
Krzysztofa Herdzina

gościnnie:
Anna Maria Jopek śpiew
Sławek Berny instrumenty perkusyjne

bilety:
80 PLN, 100 PLN, 120 PLN, 170 PLN
do nabycia:
kasa Opery Krakowskiej;
InfoKraków, ul. św. Jana 2,
tel. 12 421 77 87;
Filmotechnika, Pasaż Bielaka,
Rynek Główny 9, tel. 12 422 89 45;
portal eBilet.pl
rezerwacja: bilety.kroke@interia.pl

organizator: Agencja Muzyczna **KROKE** współorganizator:

partnerzy: Projekt współfinansowany ze środków Gminy Miejskiej Kraków

Campanile

patroni medialni:

WWW.KRAKOW.PL *Classic*

Jesienna muzeomania

Muzeum Historyczne Miasta Krakowa przygotowało bogatą propozycję edukacyjną na jesień tego roku. W nowej edycji programu Muzeomania zostało przygotowanych dziewięć cykli spotkań adresowanych do różnych grup odbiorców.

Piotr Hapanowicz*

Na szczególną uwagę zasługuje także cykl spotkań „Salon pod Faetonem” dedykowany powstaniu stycziowie-mu w związku ze zbliżającą się 150. rocznicą jego wybuchu. Spotkania będą okazją do bliższego poznania zbiorów MHK, zarówno ekspozycyjnych w salach wystawowych, jak i tych, które na co dzień przechowywane są w muzealnych magazynach. Interesująco zapowiadają się debaty z cyklu „Krakowskie kolokwium” poświęcone następującym zagadnieniom: „Czy lekceważymy dziedzictwo Polskiego Państwa Podziemnego?”, „Czy dziedzictwo kulturowe Nowej Huty jest oczywiste?”, „Co to jest sztuka Holokaustu?” oraz „Romantycy kontra pozytywści. Bić się czy się nie bić? W 150. rocznicę wybuchu powstania stycziowie-mu”.

Dla maluchów i seniorów

Popularnymi cyklami są także „Muzeum bez granic” – spotkania tematyczne z kustoszem oraz „Spotkania z VIP-em”, tym razem w Nowej Hucie. Sporym zainteresowaniem seniorów

cieszy się cykl spotkań „Muzealna Akademia 60+”. Osobny cykl zajęć „Kraków naprawdę dla wszystkich” został przygotowany z myślą o dzieciach i osobach dorosłych niewidzących i niedowidzących. Nowością w tegorocznym programie jest różnorodna oferta skierowana do osób niesłyszących i niedosłyszących. Warto wspomnieć także o ofercie dla najmłodszych przygotowanej w ramach cyklu „Akademia Małego Odkrywcy”. Zajęcia te są prowadzone w formie inscenizacji teatralnych, interaktywnych warsztatów, gier, zabaw oraz konkursów.

Dla uczniów i studentów

Dla młodzieży szkolnej muzeum we współpracy z Towarzystwem Miłośników Historii i Zabytków

Krakowa (TMHiZK) przygotowało dwa kursy, których celem jest wzbudzenie i rozwijanie zainteresowań historią i dziedzictwem kulturowym Krakowa, a także kształtowanie umiejętności związanych z samodzielną analizą i interpretacją dzieł sztuki. Od października 2012 r. do marca 2013 r. zapraszamy młodzież gimnazjalną i ponadgimnazjalną do udziału w zajęciach bloku tematycznego „Dziedzictwo kulturowe Krakowa”. Podczas wykładów i prezentacji młodzież będzie miała okazję poznać architekturę i sztukę naszego miasta od średniowiecza po czasy nam współczesne. Z kolei dla uczniów szkół podstawowych (IV–VI kl.) muzeum

wraz z TMHiZK przygotowało nowy kurs „Vademecum młodego miłośnika Krakowa” (październik 2012 – czerwiec 2013), podczas którego uczestnicy zapoznają się m.in. z dziejami naszego miasta. Udział w kursach jest bezpłatny.

Zapisy w formie elektronicznej potwierdzają do 30 września, liczba miejsc jest ograniczona. Zajęcia – po inauguracji 14 października – będą się odbywać w zabytkowych wnętrzach Pałacu Krzysztofory przy Rynku Głównym 35. Wykładowcami kursu będą nauczyciele

akademiccy z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz wykwalifikowani pracownicy merytoryczni Muzeum Historycznego Miasta Krakowa oraz Muzeum Archeologicznego w Krakowie. Warunkiem uzyskania dyplomu zaliczenia kursów jest systematyczne uczestnictwo w zajęciach. Regulamin i harmonogram dostępny jest na stronach internetowych Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa oraz Muzeum Historycznego Miasta Krakowa: www.tmhzk.krakow.pl oraz www.mhk.pl.

MHK nie zapomniało też o absolwentach wyższych uczelni, dla których przygotowało – we współpracy z Uniwersytetem Jagiellońskim – dwusemestralne studia podyplomowe „Dziedzictwo kulturowe Krakowa”. Kolejna edycja studiów cracovianistycznych rozpocznie się w marcu 2013 r. Szczegółowe informacje na temat oferty edukacyjnej muzeum można znaleźć na stronie internetowej: www.mhk.pl w zakładce „Edukacja” lub w „Aktualnościach” oraz telefonicznie pod numerem (12) 422-15-04.

Warto wspomnieć o ofercie dla najmłodszych w ramach cyklu „Akademia Małego Odkrywcy”. Zajęcia są prowadzone w formie inscenizacji teatralnych, warsztatów, gier, zabaw i konkursów.

foto: Paweł Kravczyk / UMK

Spotkania w ramach Muzeomanii to okazja do bliższego poznania zbiorów Muzeum Historycznego Miasta Krakowa

*kierownik Działu Edukacji Muzeum Historycznego Miasta Krakowa

Sprostać trudnym wyzwaniom

◀ Bogusław Kośmider*

Krakowska Rada Miasta ruszyła po wakacjach. Na pierwszej sesji zaczęliśmy od kilku istotnych spraw. Za najważniejsze należy uznać kontynuację działań zmierzających do reorganizacji krakowskiej edukacji, przyjęcie programu parkingowego dla Krakowa oraz zmianę statutu miasta.

Reorganizacja krakowskiej edukacji to nie tylko stopniowa likwidacja niektórych szkół specjalnych, ale też utworzenie przedszkola specjalnego i ustalenie kierunków działania dla prezydenta, dotyczących przekazania jednostce budżetowej Gimnazjum nr 9 obsługi finansowo-księgowej. Rada podjęła trzy uchwały z zakresu edukacji.

Program parkingowy – problem coraz bardziej odczuwalny i jak dotąd nierozwiązany – wreszcie został uporządkowany. Rada Miasta wskazała prezydentowi kierunki działania w tym zakresie. Zaproponowano wybudowanie 17 parkingów na obrzeżach miasta (tzw. przesiadkowych) oraz ok. 20 parkingów położonych bliżej centrum.

Kolejna ważna uchwała – zmiana statutu miasta – niesie istotne zmiany dla krakowskich dzielnic. Uchwała zobowiązuje prezydenta do przeznaczania środków dla rad dzielnic w wysokości zgodnej z Wieloletnią Prognozą Finansową. W praktyce uniemożliwi to „obcinanie” dzielnicowych budżetów. Ponadto budżet każdej dzielnicy będzie zapisany w postaci osobnego załącznika w budżecie miasta. Zmiany te wejdą w życie od 2013 r. Zachęcam Państwa do odwiedzin strony internetowej Rady Miasta Krakowa na portalu Magiczny Kraków, gdzie znajdują się m.in. protokoły z sesji oraz podjęte uchwały: www.krakow.pl.

Uroczyste i pracowicie

We wrześniu czeka nas również kilka uroczystych wydarzeń, wśród nich wręczenie srebrnego medalu Cracoviae Merenti dla parafii Matki Bożej Królowej Polski – Arki Pana, która była symbolem Solidarności w Nowej Hucie w czasie stanu wojennego. Chcemy w ten sposób symbolicznie podkreślić wkład ludzi i środowisk Nowej Huty w odzyskanie przez Polskę pełnej, rzeczywistej niepodległości. We wrześniu wręczymy także tytuł Honorowego Obywatela Miasta Krakowa profesorowi Mieczysławowi Tomaszewskiemu – światowej sławy muzykologowi.

Wrzesień to również udział Krakowa w Forum Ekonomicznym w Krynicy, gdzie jak co roku wręczyłem Nagrodę Rady Miasta Krakowa imienia Stanisława Vincenza – Nowa Kultura Nowej Europy. W tym roku laureatem nagrody został austriacki pisarz, dziennikarz i tłumacz Martin Pollack.

Niedługo po Forum Ekonomicznym odbyło się w magistracie spotkanie miłośników rowerów z radnymi i urzędnikami. Spotkanie, które zorganizowałem razem z moim kolegą z rady Pawłem Ścigalskim, dotyczyło pozyskiwania środków unijnych w latach 2014-2020 na rozwój infrastruktury

rowerowej. Szerzej o tym temacie piszemy na stronie 19 dwutygodnika KRAKÓW.PL.

Za nami również drugie z cyklu Krakowskich Spotkań Metropolitalnych. Poprzednie, kwietniowe spotkanie dotyczyło wprowadzenia znowelizowanej Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zainteresowanie było tak duże, że do tematu wróciliśmy. Tym razem zajęliśmy się wprowadzeniem Aglomeracyjnego Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi w rejonie Krakowa – powierzenie zarządzania przez gminy z rejonu. System ten pozwoli na realną współpracę Krakowa z okolicznymi gminami w zakresie gospodarowania odpadami, da zarówno Krakowowi jak i okolicznym gminom możliwość stosunkowo taniego realizowania zbiórki odpadów, która od lipca 2013 r. będzie obowiązkiem samorządów. To kolejne zadanie metropolitalne Krakowa.

Cyklicznie z dzielnicami

Nie mogę nie wspomnieć o cyklicznych spotkaniach z przewodniczącymi rad dzielnic. Na ostatnim podsumowaliśmy akcję promocyjno-informacyjną „Kraków – tu płacę podatki”. Rady dzielnic były jednym z partnerów tej akcji. Na nich spoczywał obowiązek bezpośredniego kontaktu z mieszkańcami i przekonania ich do płacenia podatków w miejscu zamieszkania. Przypominam wszystkim, że akcja „Kraków – tu płacę podatki” jest nadal aktualna. Nadal możemy wpływać na nasze otoczenie, podejmując decyzję o płaceniu podatków w Krakowie – miejscu, w którym żyjemy i pracujemy. Więcej pieniędzy w budżecie miasta oznacza więcej pieniędzy na infrastrukturę, szkoły, przedszkola i kulturę.

Trudna jesień

Narastają niestety problemy finansowe miasta, kryzys dotyka poszczególnych jednostek miejskich i coraz częściej mamy trudności z regulowaniem na czas zobowiązań. Sytuacja staje się coraz bardziej niebezpieczna i nie ma prostych rozwiązań. Czekają nas bardzo trudne wyzwania i równie trudne decyzje. Musimy im sprostać. Jako Rada Miasta Krakowa będziemy rozpatrywać projekty prezydenta dotyczące reformy sieci szkół, oszczędności w wielu dziedzinach, zmian cen biletów, podatków czy innych opłat. Decyzje w tych sprawach podejmować będziemy w duchu odpowiedzialności za miasto, uwzględniając jednocześnie możliwości mieszkańców. Czekają nas trudna jesień, ale musimy sobie poradzić.

*Przewodniczący Rady Miasta Krakowa

Bogusław Kośmider

foto: Wiesław Mijsza / UMK

Będziemy rozpatrywać projekty prezydenta dotyczące reformy sieci szkół, zmian cen biletów, podatków czy innych opłat. Decyzje podejmować będziemy w duchu odpowiedzialności za miasto, uwzględniając jednocześnie możliwości mieszkańców.

Wyspiański na Mogilskim

Fragment muru w podziemnej części ronda Mogilskiego zyskał nowy wygląd. Ozdobiła go ceramiczna mozaika nawiązująca do charakterystycznych kwiatowych motywów z twórczości Stanisława Wyspiańskiego. Pomysłodawcami akcji są Wiceprzewodnicząca Rady Miasta Krakowa Małgorzata Jantos oraz artysta Lubosz Karwat.

■ Błażej Siekierka

Współautorem dzieła został każdy, kto między 11 a 14 września przybył na miejsce i zaangażował się w układanie.

Nikt nie został odprawiony z kwitkiem. Na miejscu byli specjalnie wyszkoleni wolontariusze, którzy pokazywali, jak łupać kamień, jak przyklejać i jak czerpać z tego radość. Dzięki temu każdy mógł rozwinąć swoje zdolności manualne. Wspólne układanie mozaiki pełniło również ważną funkcję integrującą lokalną społeczność.

Wyspiański na Mogilskim to tegoroczny element akcji „Ozdabiamy rondo Mogilskie”, która ma – według pomysłodawców – zapoczątkować cykl imprez mających na celu zagospodarowanie i uatrakcyjnienie przestrzeni ronda.

– Chcemy z ronda zrobić piękną, otwartą i estetyczną galerię pod gołym niebem – uzasadnia ten pomysł Małgorzata Jantos. – Bliska jest mi idea odzyskiwania przestrzeni miejskiej dla ludzi i choć w tym wypadku będzie to mieć co prawda wymiar czysto symboliczny, upiększymy rondo – dodaje Lubosz Karwat, który

chciałby, aby idea ewoluowała i rozszerzyła się na cykl imprez plenerowych.

Organizatorzy, pytani dlaczego na początek wybrano Wyspiańskiego, odpowiadają, że jego witraże są idealne pod mozaikę. Kwiatowe mo-

tywy artysty są delikatne, kolorowe i atrakcyjne. No i – co ważne dla pierwszego tego typu projektu – łatwo rozpoznawalne dla przechodniów.

Pomysłodawcy snują już plany na przyszłość i marzą o tym, aby na rondzie Mogilskim pojawiały się nie tylko mozaiki, ale i murale, graffiti, różne techniki street artu. – Na razie w sferze moich ambicji pozostaje pomysł na ułożenie twarzy Wyspiańskiego na ścianie za murkiem, który ozdobimy kwiatami. Będzie to zakątek jednego artysty – mówi Karwat.

Akcja Wyspiański na Mogilskim jest wydarzeniem towarzyszącym 4. edycji Grolsch ArtBoom Festival. Zorganizowana została przez: Miasto Kraków, Krakowskie Biuro Festiwalowe oraz Pracownię Lubosza Karwata.

Rondo Mogilskie upiększy mozaika z motywami zaczerpniętymi z twórczości Wyspiańskiego

foto: Jan Bielecki / UMK

Nagroda RMK dla pisarza

Przewodniczący Rady Miasta Krakowa wziął udział w XXII Forum Ekonomicznym w Krynicy-Zdroju. Jednym z powodów jego uczestnictwa w tym ważnym wydarzeniu była uroczystość wręczenia pisarzowi Martinowi Pollackowi nagrody im. Stanisława Vincenza, ustanowionej na mocy uchwały Rady Miasta Krakowa z 25 maja 2011 r.

■ Magdalena Bartlewicz

Szanowni Państwo, Szanowny Laureacie! Przedstawiono już główne zasługi oraz wartości, które krzewi i wyznaje nasz tegoroczny laureat. Niech będzie mi dane pogratulować i podziękować za niezapomniane doznania, które daje twórczość Martina Pollacka – mówił Bogusław Kośmider, wręczając Martinowi Pollackowi nagrodę ustanowioną przez RMK.

Nagroda im. Stanisława Vincenza powołana na mocy uchwały RMK przyznawana jest corocznie za wybitne osiągnięcia w popularyzacji kultury regionu Europy Środkowo-Wschodniej. W roku 2011 nagrodą uhonorowany został pisarz Andrzej Stasiuk.

Martin Pollack – pisarz, dziennikarz, tłumacz literatury polskiej. Jego ojcem był Gerhard Bast, oficer SS i zbrodniarz wojenny. O niechlubnej historii swojego ojca Pollack bardzo często opowia-

dał, skoncentrował się na niej również w książce pt. „Opowieść o moim ojcu”, za którą otrzymał w 2007 roku literacką nagrodę Angelusa.

Bogusław Kośmider podczas Forum Ekonomicznego wziął również udział w panelach tematycznych: „Jak skutecznie komunikować wrażliwe społecznie reformy”, „PPP a dług publiczny”, „Przyszłość polityki miejskiej w nowym okresie programowania Unii”. W panelu „Inteligentne Miasta – mit czy rzeczywistość” przewodniczący był jednym z pięciu prelegentów. W krynickim forum wziął udział również Paweł Węgrzyn, przewodniczący Komisji Rozwoju i Innowacji. Był uczestnikiem organizowanego przez Kraków panelu dyskusyjnego „CREATE FUTURE. Innowacyjność akademicka – czy łatwo dziś być wynalazcą?”, w którym dyskutowali przedstawiciele środowiska naukowego, młodzi wynalazcy oraz przedstawiciel innowacyjnej firmy.

Kraków na dwóch kółkach

Czy spełni się powtarzany od kilkunastu lat postulat wielu grup społecznych i Kraków stanie się miastem rowerów? W przededniu Tygodnia Zrównoważonego Transportu i Dnia bez Samochodu o perspektywach rozwoju tej formy komunikacji rozmawiali samorządowcy, urzędnicy oraz przedstawiciele organizacji rowerowych.

Jan Bińczycki

Seminarium samorządowe poświęcone możliwościom wykorzystania środków unijnych w latach 2014–2020 na rozwój infrastruktury rowerowej w Województwie Małopolskim odbyło się 10 września w sali obrad Rady Miasta Krakowa. Zorganizowali je przewodniczący RMK Bogusław Kośmider oraz radny Paweł Ścigalski.

Stan obecny i plany

Rozmawiano przede wszystkim o możliwościach zdobycia środków z Unii Europejskiej na rozbudowę infrastruktury dla rowerzystów i kierunku, jaki powinny przybrać te inwestycje. Spotkanie prowadził radny Paweł Ścigalski. Podjął próbę podsumowania dotychczasowych starań. – Do 2009 r. nakłady na ten cel utrzymywały się na zatrważająco niskim poziomie – komentował radny Ścigalski. W tej chwili obliguje nas Karta Brukselska, która wymaga na sygnatariuszach rozwijanie zrównoważonego transportu. Paweł Ścigalski wymienił kilka pozytywnych sytuacji rowerowej w Krakowie. Są to: dobre studium tras rowerowych, część istniejącej infrastruktury, „dostępność rowerowa” centrum miasta (znacznie gorsza poza śródmieściem). – Brakuje nam współpracy pomiędzy biznesem, samorządem a środowiskami miejskich aktywistów – kwitował Paweł Ścigalski. Elżbieta Kantor – Dyrektor Departamentu Turystyki, Sportu i Promocji w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Małopolskiego zaprezentowała przewidywane inwestycje w infrastrukturę rowerową w latach 2014–2020 na terenie województwa. Priorytetami ma być w nich promocja zrównoważonego transportu oraz dziedzictwa kulturowego. Za unijne dotacje ma powstać w Małopolsce zintegrowana sieć tras rowerowych, biegowych i narciarskich. Magistrat reprezentował Krzysztof Migdał – zastępca Dyrektora ds. Inwestycji w Zarządzie Infrastruktury Komunalnej i Transportu. Przedstawił bieżącą pracę i plany swojej instytucji (do końca roku), przybliżył działalność powołanych w 2011 r. niezależnych zespołów zadaniowych: ds. polityki rowerowej i ds. audytów rowerowych. Wspomniał o tegorocznych realizacjach

ścieżek – ok. 12 km (przy ponad 113 km wybudowanych do końca ubiegłego roku). ZIKiT planuje kolejne budowy w roku 2013. Do projektu budżetu wprowadzono m.in. budowę ścieżek od NCK do parku Żeromskiego, przy południowej stronie ul. Bora-Komorowskiego, od ronda Dywizjonu 308 do wjazdu na teren Ogrodu Doświadczeń, przy ulicach Tynieckiej, Królewskiej, Andersa oraz montaż 100 stojaków rowerowych typu „ucho”. Szacunkowy koszt inwestycji miałby wynieść 5 mln 270 tys. zł w 2013 i 8 mln 597 tys. zł w 2014 r. Propozycja budowy tras rowerowych została zgłoszona do Banku Projektów Kluczowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, skupiającego projekty mogące ubiegać się o wsparcie z funduszy Unii Europejskiej w nowej perspektywie finansowej na lata 2014–2020.

Kraków nie jest Gdańskiem

Ważnym punktem dyskusji była prezentacja Marka Radzikowskiego – przedstawiciela Urzędu Miasta Gdańska z Wydziału Programów Rozwojowych. Zaprezentował tamtejsze doświadczenia z wykorzystywaniem środków unijnych.

Wszyscy uczestnicy dyskusji przyznawali, że Trójmiasto należy uznać za lidera w inwestowaniu w infrastrukturę rowerową.

Marcin Hyla – prezes stowarzyszenia Miasta dla Rowerów, jeden z najbardziej znanych popularyzatorów tego rodzaju komunikacji – mówił o długofalowych potrzebach inwestycyjnych. Krytycznie odniósł się do niektórych spośród przedstawionych statystyk (wedle urzędowych wyliczeń 3 proc. mieszkańców Krakowa to rowerzyści, wedle innych statystyk z dwóch kółek korzysta aż 40 proc.), podkreślił potrzebę połączenia centrum z peryferyjnymi dzielnicami, przytoczył ostatnie zmiany w prawie.

Co dalej?

Czy seminarium przyczyniło się tylko do wymiany informacji i sugestii wśród reprezentujących różne środowiska fachowców, czy można uznać je za punkt zwrotny w zmianie Krakowa w miasto rowerów? Radny Paweł Ścigalski jest dobrej myśli.

– Udało nam się ustalić nowe kierunki, poznać taktykę Gdańska, z którego powinniśmy brać przykład w tej dziedzinie, i przygotować grunt pod kolejne spotkania. Podobnego zdania jest Marcin Hyla.

– Sukcesem jest przede wszystkim fakt, że nie spotykamy się zbyt późno, że zrywamy z tradycją przesypania szans na unijne dotacje. To spotkanie miało charakter techniczny. Na kolejnych powinny zapaść decyzje w sprawie podziału środków. Przed nami długa droga, ale zrobiliśmy już pierwszy krok – kwituje Marcin Hyla.

Za unijne dotacje ma powstać w Małopolsce zintegrowana sieć tras rowerowych

W uznaniu zasług

Dziś, 19 września, kiedy krakowianie zagłębiają się w lekturę kolejnego numeru dwutygodnika „KRAKÓW.PL”, w Sali Obrad Rady Miasta Krakowa o godz. 12.00 rozpoczyna się uroczysta sesja, podczas której Arka Pana – Parafia Matki Bożej Królowej Polski – otrzyma srebrny medal Cracoviae Merenti.

Magdalena Bartlewicz

Arka Pana w istocie była oazą wolności, schronieniem, przyczółkiem wolnej myśli w mieście, które miało być wielkim społecznym eksperymentem, laboratorium nowego człowieka wyzutekiego z tradycji, odciętego od korzeni, ślepo wierzącego w propagandę. Udział w wydarzeniach religijnych i kulturalnych, w kursach i wykładach które odbywały się w parafii pw. Matki Bożej Królowej Polski, ukształtowały tymczasem pokolenia ludzi świadomych, krytycznych i samodzielnie myślących. Trudno przecenić zasługi duszpasterzy i parafian, którzy angażowali się w życie swojego Kościoła – mówił o lauracie srebrnego medalu Cracoviae Merenti Bogusław Kośmider, Przewodniczący Rady Miasta Krakowa.

Arka Pana ma wielkie znaczenie dla życia duchowego wiernych z dzielnic nowohuc-

kich, którym władze PRL starały się utrudniać uczestnictwo w uroczystościach kościelnych. To pierwsza świątynia wzniesiona w tej części miasta, niedługo po dramatycznych chwilach walki o krzyż na os. Teatralnym i po latach represji, które spadały na jego obrońców.

Budową świątyni osobiście opiekował się ks. kard. Karol Wojtyła, który 18 maja 1969 r. wmurował kamień węgielny pochodzący z Bazyliki św. Piotra w Watykanie, a 15 maja 1977 r. dokonał konsekracji kościoła, nadając mu wezwanie Matki Bożej Królowej Polski.

W 2012 r. zbiega się kilka ważnych rocznic związanych z życiem parafii Matki Bożej Królowej Polski: 60-lecie parafii, 55-lecie poświęcenia krzyża na placu budowy, 35-lecie konsekracji kościoła, 20-lecie koronacji Matki Bożej Fatimskiej koroną papieską.

Budową świątyni osobiście opiekował się ks. kard. Karol Wojtyła, który 18 maja 1969 r. wmurował kamień węgielny

Kalendarium Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa i wiceprzewodniczących

6 września:

- uroczystość odsłonięcia pamiątkowej tablicy „ku chwale mieszkańców Bronowic Małych walczących o Polskę w latach 1914–1921, 1939–1945 w Legionach Polskich, Armii gen. Hallera podczas wojny polsko-bolszewickiej, kampanii wrześniowej, bitwy o Anglię, w 1. Dywizji Pancerniej gen. Maczka, w zgrupowaniu „ZELBET” Armii Krajowej oraz wszystkich innych nieznanych”, ul. Pod Strzechą 16 (zaproszenie: Towarzystwo Przyjaciół Bronowic)

8 września:

- Tradycyjne Strzelanie o Klejnot Króla Kurkowego i Marszałków, Pasternik (zaproszenie: Rada Starszych Towarzystwa Strzeleckiego, Bractwo Kurkowe oraz Król Kurkowy z Marszałkami)
- XVII Dni Ziemi i Święto Dzielnic VIII Dębniki, ul. Kolna 2 (zaproszenie: Rada i Zarząd Dzielnic VIII Dębniki)
- Festyn Opatkowicki, ul. Inicjatywy Lokalnej 5 (zaproszenie: OSS Opatkowianka oraz Rada i Zarząd Dzielnic X Swoszowice)

- Koncert „Last Night of the Proms in Cracow” (zaproszenie: Filharmonia Krakowska)

10 września:

- uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej Jana i Jerzego Turzonów, przedstawicieli rodu ze Spisza i burmistrzów Krakowa na przełomie XV i XVI w., kamienica „Pod Gruszką” (zaproszenie: Prezydent Miasta Krakowa oraz Konsul Generalny Republiki Słowackiej)

11 września:

- II Konferencja Subregionalna „Krakowski Obszar Metropolitalny”, MCK Rynek Główny 25 (zaproszenie: Marszałek Województwa Małopolskiego)

13 września:

- uroczyste posiedzenie Rady Wydziału Inżynierii i Robotyki AGH oraz konferencja jubileuszowa z okazji 60-lecia wydziału, aula AGH (zaproszenie: Dziekan Wydziału Inżynierii i Robotyki AGH)

- uroczystość otwarcia Konsulatu Republiki Malty w Krakowie (zaproszenie: Ambasador Republiki Malty w Polsce oraz Konsul Honorowy Republiki Malty w Krakowie)

14 września:

- międzynarodowa sesja naukowa „Kraków – mit i model miasta środkowoeuropejskiego”, Pałac Krzysztofory (zaproszenie: Dyrektor Muzeum Historycznego Miasta Krakowa oraz Polskie Towarzystwo Historyczne)

18 września:

- Krakowskie Spotkanie Metropolitalne nt. wprowadzenia „Aglomeracyjnego Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi w rejonie Krakowa – powierzenie zarządzania przez gminy z rejonu”, Rynek Podgórski 1 (organizator: Przewodniczący RMK)
- spotkanie z przedstawicielami rad i zarządów dzielnic w sprawie rezultatów przeprowadzonej akcji PIT „Kraków – tu płacę podatki”, Rynek Podgórski 1 (organizator: Przewodniczący RMK)

Niepewny los klubu

Jaki los czeka Krakowski Klub Jazdy Konnej im. majora Adama Królikiewicza – najstarszy klub jeździecki w Polsce? Niebawem może stracić swą ośmiohektarową siedzibę przy ul. Kobierzyńskiej 175. Radni z Komisji Sportu, Turystyki i Kultury Fizycznej Rady Miasta Krakowa zapowiadają starania o przedłużenie możliwości dzierżawy.

Jan Bińczycki

Klub zajmuje rozległy teren, na którym mieszczą się stajnie dla 130 koni, tory jeździeckie, wybudowany w zeszłym roku obiekt do hipoterapii oraz popularny nie tylko wśród okolicznych mieszkańców klub bluesowy Stare Konie. KKJK korzysta z niego od 1993 r. Ziemia i nieruchomości w międzywojniu należały do zakładów ceramicznych „Kobierzyn”. Firma uległa likwidacji w latach 50. Dokumentacja została sporządzona w sposób wadliwy i niejednoznaczny. W rezultacie zarządzające tym terenem Ministerstwo Infrastruktury nakazało zwrot nieruchomości.

Klub powstał 5 kwietnia 1932 r. Jego pierwszym prezesem był Adam Królikiewicz – legionista I Brygady, kawaler Virtuti Militari, pierwszy polski zdobywca medalu olimpijskiego w konkurencji indywidualnej. Powojenną działalność klub rozpoczął w 1957 r. Obecnie jeźdźcy plasują się na II miejscu w polskich rankingach. Klub współpracuje z Fundacją Hipoterapia, organizu-

je imprezy integracyjne dla mieszkańców okolicznych osiedli, wspiera Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy. Jak podkreśla prezes Andrzej Gouda, siedziba klubu jest otwarta dla wszystkich, a osiem hektarów zieleni stanowi popularne miejsce spacerów i pikników. Jednym z najbardziej znanych działaczy klubu jest Włodzimierz Wowa Brodecki – kontynuator tradycji kawalerskich i popularyzator jeździectwa.

Czy Krakowski Klub Jazdy Konnej będzie musiał opuścić siedzibę przy ulicy Kobierzyńskiej?

foto: Jan Bińczycki / UMK

Kłopoty klubu wywołały dyskusję radnych, którzy wizytowali go 4 września.

– Wiem, że nie mamy takich kompetencji, by zawetować stanowisko ministerstwa, ale to przecież nie jest działka należąca do konkretnych spadkobierców, a interes społeczny nakazuje nam podjąć wszelkie starania, by ocalić to miejsce przed zakusami deweloperów – mówił radny Stanisław Rachwał. To nie tylko klub sportowy, ale jedna z nielicznych enklaw zieleni dla mieszkańców dzielnicy i siedlisko wielu rzadkich gatunków ptaków.

– Chciałbym zapewnić, że wszyscy mamy nadzieję rozwiązać ten problem. Zorganizujemy spotkanie z udziałem przedstawicieli magistratu i Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa, by opracować wspólny plan działania – podsumował postulaty Tomasz Urynowicz, przewodniczący Komisji Sportu, Turystyki i Kultury Fizycznej.

Jesień – sezon innowacji

Komisja Rozwoju i Innowacji Rady Miasta Krakowa podczas ostatnich posiedzeń zajęła się trzema zagadnieniami ważnymi dla przyszłego gospodarczego i społecznego rozwoju naszego miasta: strefa aktywności gospodarczej w Nowej Hucie, uwagami do programów strategicznych województwa małopolskiego oraz współpracą na rzecz rozwoju gospodarki innowacyjnej i akademickiej.

Jan Bińczycki

W lipcu rozstrzygnięto konkurs na zagospodarowanie terenu wielkości 5,5 tys. ha. Wygrał zespół autorów z Gliwic. Wzdłuż ul. Igołomskiej ma powstać strefa aktywności gospodarczej. Mamy też zgodę na ingerencję w obrębie huty – mówiła Elżbieta Koterba, zastępca prezydenta. Konkurs miał charakter studyjny, a nie projektowy, więc magistrat może korzystać z wszelkich propozycji zawartych w nadesłanych pracach. Jak pod-

kreślali uczestnicy dyskusji, wybór był trudny. – Przyszło 70 zgłoszeń, powstała cała biblioteka pomysłów na nowe miasto. Wiele z nich nawiązuje do idei eko- i smart city. Nawet te, które są niemożliwe lub trudne do realizacji, wyglądają bardzo interesująco – komentował Paweł Węgrzyn, przewodniczący Komisji Rozwoju i Innowacji RMK.

Ważnym punktem obrad była także budowa Platformy Innowacyjności, która powstaje przy udziale Wydziału Strategii i Rozwoju Miasta oraz zajmujących się tą tematyką instytu-

cji uczelnianych. W wyniku jej prac ma powstać kompendium wiedzy dla inwestorów i absolwentów chcących rozwijać własną działalność gospodarczą. Narzędziami do realizacji tego zamiaru mają być strona internetowa msp.krakow.pl, biuletyn informacyjny msp.krakow.pl i Porozumienie na Rzecz Rozwoju Przedsiębiorczości w Krakowie. Pracując nad projektem, opierano się na podziale na branże, takie jak budownictwo, finanse, handel, technologie przemysłowe, materiałowe, transport, usługi, gastronomia, produkcja spożywcza, medycyna, elektronika, informatyka oraz telekomunikacja.

Najwyższą dyskusję wzbudziły „Uwagi, postulaty, propozycje do założeń programów strategicznych służących efektywnemu zarządzaniu poszczególnymi politykami regionalnymi w perspektywie 2020 r.". Radni wskazywali m.in. na konieczność mocniejszej promocji projektu strefy aktywności gospodarczej, elementów smart city, położenia większego nacisku na promocję marki Kraków – silniejszej i bardziej rozpoznawalnej niż Małopolska.

Radni z bliska

Radna **Grażyna Fijałkowska** od lat angażuje się w prace Rady Miasta Krakowa oraz małej ojczyzny – dzielnicy XII Bieżanów-Prokocim. Czytelniczkom „Krakowa.pl” postanowiła opowiedzieć nie tylko o Prokocimiu, lecz także o sprawach edukacji, ochrony zabytków i zieleni. Rozmawiał Jan Bińczycki.

fot. Wiesław Majka / UMK

Grażyna Fijałkowska – radna Miasta Krakowa i Dzielnicy XII Bieżanów-Prokocim od 1998 r. Zasiada w komisjach: budżetowej; planowania przestrzennego i ochrony środowiska; ds. reformy ustroju samorządowego, współpracy i dialogu społecznego oraz kultury, promocji i ochrony zabytków. Członkini Towarzystwa Przyjaciół Prokocimia im. Erazma i Anny Jerzmanowskich, wiceprzewodnicząca Społecznego Komitetu Ratowania Prokocimia, wiceprezes Klubu Sportowego Kolejarz Prokocim

Na pewno zaczniemy od Prokocimia...

Grażyna Fijałkowska: Kocham Prokocim! Mieszkam tu prawie od urodzenia i wciąż jestem zauroczona tym miejscem. Mieszkają tu wspaniali ludzie, bardzo zainteresowani historią i sprawami swojej okolicy. To piękne, zielone miejsce, znakomity adres.

A wielu mieszkańcom innych dzielnic kojarzy się ze smutnymi blokowiskami i sypialnią Krakowa.

GF: To nieprawda! Stary Prokocim i Stary Bieżanów to urokliwe, spokojne miejsca, a na dużych osiedlach na terenie dzielnicy: Kozłówek, Nowym Prokocimiu i Nowym Bieżanowie, jak wszędzie, zdarzają się niesympatyczne przypadki. Ale dzielnica XII w policyjnych statystykach wypadła nie najgorzej. Trzeba też pamiętać, że Bieżanów w tym roku obchodzi 800-lecie, a w Starym Prokocimiu za dwa lata będziemy obchodzić 650-lecie.

W naszej dzielnicy działa wiele stowarzyszeń, są znakomite placówki kultury i kluby sportowe. Poza tym mamy aż pięć parków. Dzięki staraniom Rady Dzielnicy udało się wybudować dwa orliki i boiska przy Zespole Szkół Integracyjnych nr 4 przy ul. Żabiej oraz zmoder-

nizować boiska przy kilku szkołach. Jest też basen przy ul. Kurczaba, odwiedzany codziennie przez ok. 800 osób. Powstaje nowa sala gimnastyczna przy Gimnazjum nr 29 na ul. Aleksandry. Jest szansa, że w przyszłym roku rozpocznie się budowa przedszkola na osiedlu Rząka. W 2010 r. w prokocimskim parku stanął pomnik Erazma Jerzmanowskiego, została także otwarta Izba Historii Starego Prokocimia.

Sprawy dzielnicy stawia Pani na pierwszym miejscu wśród swoich priorytetów.

GF: Uważam, że radni powinni się skupiać właśnie na swoich okręgach, zajmować sprawami, które najlepiej znają. Ale jako radna miasta pracuję także na rzecz wszystkich mieszkańców. Z wykształcenia jestem biologiem, więc rośliny, drzewa, ptaki są dla mnie szczególnie ważne. Uważam, że Kraków w dobie błyskawicznej zabudowy powinien zachować swoje tereny zielone, w tym także rodzinne ogrody działkowe. A jeśli konieczna okazuje się np. wycinka drzew, to należy sadzić nowe. Kraków to bodaj jedno z najbardziej zielonych miast w Polsce. Szkoda tracić takie walory. Zabezpieczenie zieleni to nasza odpowiedzialność wobec następnych pokoleń. Dlatego od kilku lat mocno an-

gażuję się w sprawę utworzenia parku na Woli Duchackiej. Równie ważne jest zachowanie walorów przyrodniczych Zakrzówka i terenów zielonych wzdłuż kanału ulgi. Za tak samo istotną sprawę uważam ochronę zabytków. W ciągu najbliższych kilku lat powinno się sporządzić projekt parku kulturowego dla Kazimierza, podobnie jak stało się w wypadku terenów w obrębie Plant.

A zmiany w strukturze szkolnictwa? Krytykowała Pani propozycje likwidacji niektórych szkół.

GF: To wiąże się po części z tym, że jestem nauczycielką i dobrze znam problemy tego środowiska, instytucji, nauczycieli i uczniów. Wiem, że sytuacja jest ciężka i mamy niź, ale należy też myśleć o tym, że za kilka lat to się zmieni. Zamiast zamykać szkoły, należy szukać innych rozwiązań. Np. jedna ze szkół na osiedlu Kozłówek była przeznaczona do likwidacji. Przekazano ją jezuitom. Bardzo przeżyłam głosowanie nad projektem likwidacji tego gimnazjum i angażowałam się w pomoc nowym opiekunom. A trzeba wspomnieć, że to duże osiedle, dotknięte różnymi problemami społecznymi. Dobra szkoła przyczyni się do rozwiązania części z nich. Nabór do klas pierwszych zakończył się powodzeniem. Przeprowadzono remont budynku szkolnego na kwotę ok. 300 tys. zł. Takich pieniędzy w obecnej sytuacji trudno byłoby szukać w miejskiej kasie. Mam nadzieję, że za rok zainteresowanie szkołą będzie jeszcze większe.

Jest Pani autorką kilku książek o Krakowie i jego znanych obywatelach. A ponoć kolejna już w redakcji.

GF: Do tej pory ukazały się: „Zespół pałacowo-parkowy im. Erazma i Anny Jerzmanowskich”, „Miejsca Pamięci Narodowej na terenie Podgórze”, „Park Lilli Wenedy”, „Samotnik z Krakowa – rzecz o Stanisławie Wyspiańskim”, „Tyle z życia, ile w czynie – rzecz o Erazmie Jerzmanowskim” oraz folder przeznaczony dla turystów: „Przewodnik po Podgórzu”. Skończyłam zbierać materiały do książki o krakowskich witrażach. Mam nadzieję, że ukaże się w przyszłym roku. Zbieram też materiały do publikacji o miejscach pamięci narodowej na terenie Krakowa.

Rozmawiamy w chwilę po otwarciu wystawy Pani prac malarskich „Mój piękny ogród”.

GF: Maluję głównie kwiaty, czasem pejzaże czy portrety. Ale to rośliny przemawiają do mnie szczególnie mocno. Niestety, mam niezbyt wiele czasu na moją pasję. Jednak obiecałam sobie, że przez najbliższy miesiąc namaluję obraz na Aukcję Wielkiego Serca, w której biorę udział już od 10 lat.

G Ł O S D Z I E L N I C

O tym, jak pomóc osobie, której puchną kończyny, jak ostatnie letnie dni na festynach i świętach dzielnic spędzali mieszkańcy Krakowa oraz o muzycznej karierze w Bieńczykach – o ważnych i ciekawych wydarzeniach przeczytaj Państwo w najświeższym „Głosie dzielnic”.

Dzielnica V Krowdrza

Pomóż cierpiącym na obrzęk limfatyczny

Dzielnica V oraz Towarzystwo Przyjaciół Chorych „Hospicjum im. św. Łazarza” zapraszają na bezpłatne szkolenie „Rola kompresjoterapii w obrzęku chłonny”. Podczas szkolenia, które składać się będzie z sześciu tematycznych spotkań, będzie można dowiedzieć się m.in., dlaczego puchną kończyny, do czego może prowadzić nieleczony obrzęk limfatyczny, jakie są wskazania i przeciwwskazania do stosowania kompresji, jakie bandaże są najskuteczniejsze w praktycznym zastosowaniu, jak prawidłowo bandażować, aby zredukować obrzęk. Pierwsza edycja szkolenia odbędzie się między 17 a 20 września, natomiast druga w dniach 5–8 listopada. Na wszystkie spotkania organizatorzy zapraszają w godzinach 14.30–16.00 do sali wykładowej Hospicjum im. św. Łazarza przy ul. Fatimskiej 17. Więcej informacji znaleźć można pod adresem www.hospicjum.krakow.pl.

Dzielnica VI Bronowice

Pora na aktywność

Jeśli jesteś mieszkańcem Krakowa, masz 15–65 lat, czyli jesteś w wieku aktywności zawodowej i masz problemy, z którymi sobie sam nie radzisz, np. samotnie wychowujesz dzieci, jesteś osobą niepełnosprawną, doświadczasz przemocy, jesteś uzależniony, szukasz pracy, albo po prostu chcesz coś zmienić w swoim życiu na lepsze, to ta propozycja jest właśnie dla Ciebie – w ten sposób Dzielnica VI reklamuje projekt „Pora na aktywność”. Za jego pomocą radni dzielnicy chcą zachęcić mieszkańców Bronowic do zmiany swoich postaw życiowych. Na uczestników projektu czekają bezpłatne usługi asystenta rodzinnego i asystenta osoby niepełnosprawnej, terapie rodzinne i indywidualne, porady doradcy zawodowego, psychologa lub prawnika, kursy zawodowe i warsztaty podnoszące kompetencje społeczne i zawodowe oraz inne formy pomocy. Każdy traktowany będzie indywidualnie i kompleksowo – to znaczy, że rodzaj wsparcia dobrany zostanie do potrzeb i możliwości uczestnika. Więcej informacji można uzyskać pod numerem tel. (12) 616-54-27 lub na stronie www.mops.krakow.pl.

Dzielnica VII Zwierzyniec

Przenieśli się w czasie do lat 40.

Z okazji Dnia Pamięci Ofiar Gestapo Muzeum Historyczne Miasta Krakowa i Instytut Pamięci Narodowej, przy pomocy Dzielnicy VII oraz Szczepu 5 KDH „Wichry” zorganizowali grę miejską „Dziś-jutro-pojutrze...”, która odbyła się 14 września w godz. 11.00–17.00. Uczestnicy przenieśli się w czasie do lat 1944–1947. Wcielając się w rolę młodych ludzi z Szarych Szeregów, próbowali rozwiązać kilka zadań związanych z dziejącą się wtedy w naszym mieście historią. Na zwycięzców czekały urządzenia MP3/4, plecaki i atrakcyjne nagrody książkowe. Gra terenowa jest organizowana we współpracy ze Szczepem 5 KDH „Wichry”.

Walczyli o puchar

Radni z dzielnicy XIV okazali się najlepsimi na boisku piłkarskim. W niedzielę 9 września odbył się kolejny Międzydzielnicowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa Bogusława Kośmidera, tym razem zorganizowany przez Dzielnicę VII. Pierwszy gwizdek sędziego zabrzmiał punktualnie o godzinie 10.00 na boisku „KS Zwierzyniecki” przy

Błoniach. Do boju stanęły drużyny złożone z sześciu zawodników, które rywalizowały najpierw w grupach, a potem systemem play-off.

foto: Stanisław Malik

Dzielnica XIII Podgórze

Rodzinie na festynie

Rada Dzielnicy XIII oraz Dom Kultury Podgórze wspólnie zorganizowały Festyn Płaszowski „Dookoła świata z Rodziną”. Festyn odbył się 9 września, w godz. od 14.00 do 21.00 na terenie Klubu Sportowego Płaszowianka przy ul. Stróża Rybna 19. Na uczestników czekały liczne atrakcje, m.in. występy zespołów szkolnych, konkursy sportowe, warsztaty plastyczne, a całość zwieńczyła potańcówka przy popularnych melodiach „Gdzie się podziały tamte prywatki”.

Dzielnica XV Mistrzejowice

Muzyczną karierę najlepiej zacząć w Mistrzejowicach

Rada i Zarząd Dzielnicy XV oraz Młodzieżowy Dom Kultury im. Andrzeja Bursy w Krakowie organizują spotkanie fanów muzyki „Mistrzejowice 2012”. Celem imprezy są twórcze konfrontacje zespołów muzycznych i wykonawców indywidualnych stojących u progu kariery. Zgłaszać się mogą zarówno zespoły, jak i soliści. Warunek jest tylko jeden – ukończone 16 lat. Karty zgłoszenia dostępne są na stronach www.dzielnica15.krakow.pl oraz www.mdk.krakow.pl. Należy je przesłać na adres e-mail: mdk@mdk.krakow.pl najpóźniej do dnia 20 września 2012.

Dzielnica XVI Bieńczyce

Bieńczyce świętują

9 września odbyło się święto Dzielnicy XVI. Przez ostatnie dwa lata organizowane było nad Zalewem Nowohuckim. W tym roku organizatorzy postanowili przenieść imprezę na drugi koniec szesnastki – na osiedle Kalinowe. Program tegorocznych Spotkań Bieńczyckich był bardzo urozmaicony i atrakcyjny. Komisja Promocji zadbała o różnorodność atrakcji i zaproszonych gości. Na scenie wystąpiły zespoły artystyczne i muzyczne z MDK-u, od najmłodszych dzieci po młodzież, pojawił się również zespół cygański, a gwiazdą był legendarny zespół Wawele z Janem Wojdakiem. Podczas imprezy nie zabrakło także atrakcji dla fanów sportu, szczególnie piłki nożnej. Odbyło się wiele konkursów, podczas których rozdano setki nagród. Były stoiska gastronomiczne, urządzenia zabawowe, malowanie twarzy, a wyjątkową atrakcją okazała się wioska słowiańska.

(BS)

Katastrofa agenta Łachuty

Pułkownik Emil Gologórski – jeden z twórców twierdzy Kraków oraz przyszły generał dywizji Wojska Polskiego – był bez wątpienia człowiekiem niezwykle energicznym i jak wszyscy tego typu ludzie unikał zbędnych, biurokratycznych czynności...

Fot. Michał Magiera / UMK

Policyjną karierę Józefa Łachuty zrujnowała wieczorna wizyta w lokalu znanego krakowskiego restauratora Bernarda Rosenstocka. Lokal mieścił się na rogu ulic Lubicz i Potockiego (czyli dzisiejszej Westerplatte)

Michał Kozioł

Dlatego też, gdy 10 czerwca 1910 r. noszący się z zamiarem odejścia z wojska feldfelbel Józef Łachuta zameldował pułkownikowi, że c. i k. Dyrekcja Policji w Krakowie żąda stosownego zaświadczenia, z pewnością ten nie zastanawiał się długo. Po prostu wziął kartkę papieru i napisał na niej kilkanaście słów. Stwierdził, że jego dotychczasowy podwładny z pewnością nie zawiedzie pokładanych w nim nadziei, gdyż „był przez cały czas swej służby zawsze trzeźwym, chętnym i w wykonywaniu swoich obowiązków sumiennym”. Nie bawił się pułkownik w żadne „znaki sprawy” ani „numery pisma”, nie angażował w sprawę pułkowej kancelarii. Po prostu podpisał kartkę, dodał datę, włożył list do białej koperty bez żadnych pieczęci i wręczył Józefowi Łachucie, kandydatowi na „agenta przy c. i k. policji w Krakowie”. Koperta i kartka trafiły do rąk szefa krakowskiej policji doktora Michała Stanisława Flataua, a później do archiwum państwowego, w którym do dziś spokojnie spoczywają

jako niezbity dowód, że monarchia habsburska wcale nie była tak zbiurokratyzowana, jak twierdzą dziś niektórzy „znawcy tematu”.

Z wizytą u Rosenstocka

Niestety – wbrew nadziejom i przewidywaniom pułkownika Gologórskiego – policyjna kariera Józefa Łachuty zakończyła się szybko i smutno. Zrujnowała ją wieczorna wizyta w lokalu prowadzonym przez znanego krakowskiego restauratora Bernarda Rosenstocka. Lokal ów – a mieścił się on na rogu ulic Lubicz i Potockiego (czyli dzisiejszej Westerplatte) – słynął nie tylko z dobrego piwa, pieczonych gęsi oraz szczupaka po żydowsku, ile przede wszystkim z tego, że czynny był przez całą noc. Jak pisał Franciszek Klein w wydany już po II wojnie światowej „Notatniku krakowskim”, „wszystkie nocne włóczędzy tam się zbierały po zamknięciu innych knajp”. Jednak agent Józef Łachuta trafił do Rosenstocka nie z innej knajpy, lecz prosto ze swojego miejsca pracy, czyli z dyrekcji policji, która miała swoją siedzibę przy ul. Zacisze. Jak sam później pisał: „Pełniąc przez 3 noce z rzędu nader uciążliwą

służbę zarówno wywiadowczą, jak i kontrolę warty, ukończyłem ją w dniu 1 października około godz. 10 wieczorem. Wyczerpany do ostatnich granic uczulem, że bez posiłku i chwilowego choćby odpoczynku nie będę wprost zdolnym dojść do domu mego, znajdującego się na Czerwonym Prądniku, gdzie mieszkam... Udałem się zatem do restauracji...”. Zaszedł więc Józef Łachuta do restauracji Rosenstocka, aby się posilić przed czekającą go daleką drogą do domu. Można podejrzewać, że przede wszystkim coś zjadł, a jedzenie poprzedził – dla zaostrzenia apetytu – jednym kieliszkiem wódki. Wypił też trzy szklanki piwa. Pił je chyba bardzo powoli, bo opuścił lokal dopiero po godzinie trzeciej w nocy.

Wiadomo nie od dziś, że w nocnych lokalach, przy kuflu piwa, ludzie bardzo szybko zawierają znajomości. Tak zapewne było i w tym wypadku. Nie wiemy, jakie rozmowy toczono u Rosenstocka, jedno jest pewne, że nasz policyjny agent opuścił lokal wraz z licznym gronem nowo poznanych, młodych znajomych. Dzięki policyjnemu protokołowi znamy nazwiska, a nawet profesje niektórych spośród nich. Wiemy więc, że ok. godziny trzeciej nad ranem oprócz „agenta przy c. k. policji” wyszli na ulicę m.in.: inżynier Zygmunt Steinmassel i jego brat Stefan, student agronomii Gwidon Wójtowicz oraz dwaj technicy, jeden z nich nazywał się Stanisław Mazanek, drugi nosił nazwisko Benkus.

Skutki trzech kuflów piwa

Kilka godzin odpoczynku, zjedzony posiłek oraz trzy kufla piwa tak bardzo zmieniły samopoczucie agenta Józefa Łachuty, że nie myślał on już o powrocie w rodzinne pielesze, czyli na Prądnik Czerwony. Wręcz przeciwnie, wyraźnie łaknął mocnych wrażeń. Zaproponował więc nowo poznanym kolegom, aby razem udali się „do dziwek”. Jednak propozycja ta nie spotkała się z pozytywnym odzewem ze strony reszty towarzystwa. Oburzyło to tak bardzo Łachutę, że postanowił odmowę potraktować bardzo surowo. W tym celu pokazał swoją służbową odznakę, a następnie oświadczył, że wszystkich aresztuje. Dla lepszego efektu nie tylko wyciągnął rewolwer, ale nawet przyłożył broń do skroni inżyniera Zygmunta Steinmassela. Na szczęście świadkom zajścia udało się szybko rozbroić Łachutę. Odebrano mu także odznakę policyjną oraz przeszukano, sprawdzając, czy czasem nie ma przy sobie innej broni oprócz już zabranego rewolweru. Szybko zjawiła się policja w osobach c. k. agentów Myczki i Ropyniaka. Ten ostatni nie był już na służbie. Wracając do domu, a mieszkał przy ulicy Lubicz pod numerem piątym, zobaczył – jak później napisał w raporcie – „awanturujący tłum ludzi”. Wiedziony poczuciem obowiązku – choć właśnie „wracał z patroli” – podszedł do restauracji Rosenstocka. Zastał tam już agenta Myczkę, który polecił mu

sprowadzić dorożkę. Zauważył też kolegę Łachutę, który – jak pisał agent Ropyniak w swoim raporcie – „Był mocno napity i miał ubranie i kapelusz wytyczany (?) w prochu”.

Sprowadzono dorożkę, załadowano do niej uzbrojonego funkcjonariusza i w asyście świadków zajęcia odwieziono na ulicę Zaciszę do siedziby Dyrekcji Policji, gdzie – jak zanotowano w stosownej notatce służbowej, „dyżurujący komisarz Dr Minasowicz stwierdził, że tenże znajduje się w stanie zupełnego opilstwa”.

Uwolniony od winy i kary

Incydent przed restauracją Rosenstocka wydarzył się nad ranem 2 października 1910 r. Minęły przeszło dwa miesiące i Józef Łachuta stanął przed c.k. Sądem Powiatowym, który po zbadaaniu okoliczności i przesłuchaniu świadków uwolnił dnia 9 grudnia 1910 r. oskarżonego od kary. Od tej decyzji odwołał się oskarżyciel i sprawa trafiła do wyższej instancji, czyli do c.k. Sądu Krajowego karnego w Krakowie. W niecały miesiąc po pierwszej rozprawie, 4 stycznia 1911 r. zapadł kolejny wyrok w tej sprawie. Sąd Krajowy, pod przewodnictwem c.k. Radcy Sądu Krajowego Wyższego Ferensa, nie przychylił się do odwołania oskarżyciela publicznego i pod-

trzymał decyzję Sądu Powiatowego. W uzasadnieniu wyroku stwierdzono między innymi: „Józef Łachuta... człowiek młody, dobrze zbudowany i silny nie mógł żadną miarą przewidzieć, że wypicie 1 kieliszka wódki i paru szklanek piwa przy przekąsce może spowodować u niego stan zupełnego upojenia, w którym się zbrodni nadużycia władzy urzędowej dopuścił, a stan ten upojenia u niego do nieprzytomności jedynie i wyłącznie przypisać należy wyjątkowej pracy przez 3 dni i 3 noce i wyczerpaniu sił z tego powodu oraz niewyspaniu łącznie z użyciem trunków. Gdy zaś tych trunków użył dla pokrzepienia sił i w tej mierze, jakiej zazwyczaj używał i miary tej nie przekroczył, Sędzia I zupełnie słusznie przyjął, iż upicie się Józefa Łachuty było niezawinionem, poczytalność jego zupełnie wykluczającym i wskutek tego Józefa Łachutę od oskarżenia... uwolnił”.

Wyrok powyższy zamykał sprawę karną. Pozostała jednak sprawa dyscyplinarna. Trzeba przyznać, że Komisja dyscyplinarna przy c.k. Namiestnictwie we Lwowie, która badała sprawę Łachuty, pracowała wolniej niż cesarsko-królewskie sądy. Wydała bowiem ostateczną decyzję dopiero 16 marca 1911 r., kiedy postanowiła „zaniechać wytoczonego... śledstwa

dyscyplinarnego w kierunku gorszącego i podkopującego powagę władzy postępowania w nocy z dnia 1-go na 2-go października 1910 i uwolnić... od winy i kary”.

Komisja dyscyplinarna uznała wprawdzie za udowodnione, że Józef Łachuta dopuścił się „czynu noszącego na sobie wszelkie przedmiotowe znamiona nie tylko gorszącego i podkopującego powagę władzy postępowania, ale nawet wprost nadużycia władzy urzędowej”, ale biorąc pod uwagę okoliczności łagodzące, odstąpiła od ukarania. Najwyraźniej wzięła pod uwagę nie tylko wcześniej wydane wyroki sądów, ale może także argumenty przytoczone przez samego oskarżonego. Józef Łachuta, który po pamiętnym zdarzeniu odszedł z pracy w krakowskiej policji i został zatrudniony jako woźny sądowy w Milówce, bronił się bowiem, twierdząc, że „w stanie zatrucia alkoholicznego przy zupełnej stracie samokrytycyzmu mogłem dopuścić się czynów, zarówno memu charakterowi, jak i usposobieniu zupełnie obcych... lecz bynajmniej nie podkopałem przez to powagi władzy, gdyż w danej chwili byłem człowiekiem zupełnie prywatnym, gościem w restauracji, względnie przechodniem ulicznym”.

Kalendarium krakowskie

19 września

1920 – krakowski dziennik „Naprzód” donosi „Z obozu internowanych w Dąbiu zbiegł wczoraj Józef Spoiv, jeniec armii bolszewickiej. Ponieważ w obozie tym panuje epidemia cholery azjatyckiej, zachodzi więc obawa rozwleczenia jej po mieście. Obowiązkiem więc osób, które wiedzą o obecnym pobycie zbiega jest dać znać o nim bezzwłocznie do odpowiednich władz”.

20 września

1886 – w protokole z sesji Rady tego dnia zanotowano: „Przed przystąpieniem do obrad nad sprawami, na porządku dziennym posiedzenia zamieszczonymi, zabiera głos r.m. Dr. Zoll i oznajmia, iż rozeszły się pogłoski po mieście, że komitet rządzący przyjęcie Najjaśniejszego Pana w Krakowie, wydał bajorńskie sumy. Ponieważ rachunek wydatków spowodowanych przyjęciem tem jest już gotowy, wnosi aby rachunek ten był bezzwłocznie przedłożony Radzie”. Żądanie radnego Zolla zostało spełnio-

ne. Okazało się, że komitet na dekorację oraz iluminację dworca – bowiem cesarz przejeżdżał przez Kraków nocą – wydał łącznie kwotę 5900 złotych reńskich, co zważywszy na ceny lamp, kaganków, knotów oraz łożu, nie było kwotą wygórowaną.

21 września

1918 – krakowski magistrat wydał przepisy regulujące sprzedaż ziemniaków.

22 września

1973 – w wieku 84 lat zmarł Józef Lustgarten, jeden z założycieli „Cracovii”, zawodnik i działacz piłkarski, a także sybirak.

23 września

1913 – przed rozpoczęciem obrad Rada Miejska wysłuchiwała wystąpienia prezydenta Juliusza Leo, który wspomniawszy niedawno zmarłego byłego radcę miejskiego bł. p. Romana Drobnera. Zmarły był członkiem Rady w kadencjach XIII oraz XIV, a jako radny brał udział w pracach sekcji V i VI.

24 września

1895 – „Czas” donosi: „Jesienny jarmark na konie rozpoczął się dzisiaj w naszym mieście. Jesienne jarmarki mają to do siebie, że są zazwyczaj mniej ożywione od wiosennych. Jeżeli obecny jesienny jarmark porównamy z ostatnim wiosennym, który był nadzwyczaj ożywionym i zgromadził do 500 koni, to niezawodnie dzisiejszy jarmark jest mniej ożywiony”.

25 września

1898 – Gabriela Zapolska informuje Ludwika Szczepańskiego o przybyciu pod Wawel Stanisława i Dagny Przybyszewskich takimi oto słowami: „Przybyszewski jest ze swoją Duną (!) w Krakowie. Ona wygląda jak obłąkana i ukazuje się ciągle w asystencji... p. Gabryelskiego. Jej mąż zaś chodzi osobno z p. Nowaczyńskim”.

29 września

1484 – na zamku ścieto liczącego trzydzieści trzy lata Krzysztofa Szafrąncza, rycerza rabusia z Pieskowej Skały.

X Krakowskie Dni Zdrowia

W dniach 29-30 września odbędą się X Krakowskie Dni Zdrowia, w ramach których mieszkańcy Krakowa będą mogli skorzystać z bezpłatnych badań profilaktycznych, konsultacji lekarskich i pielęgnarskich. 29 września, w ramach Białej Soboty, we wskazanych przychodniach w godzinach przed-

południowych, mieszkańcy będą mogli skorzystać z bezpłatnych badań profilaktycznych oraz porad specjalistów (wykaz przychodni dostępny pod nr całodobowej informacji medycznej: (12) 661-22-40 oraz na stronie www.krakow.pl).

30 września na Rynku Głównym w ramach ogólnopolskich Obchodów Światowego Dnia Serca,

w godz. 10.00–18.00 mieszkańcy będą mogli skorzystać z bezpłatnych badań kardiologicznych (poziom cholesterolu, pomiar ciśnienia krwi, pomiar BMI, pomiar wagi ciała) oraz porad specjalistów. Imprezie będą towarzyszyć występy artystyczne.

Złóż wniosek o dotację

30 września br. mija termin składania wniosków o udzielenie dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków. Zasady przyznawania dotacji oraz zakres prac podlegających dofinansowaniu zawiera Uchwała Nr CIV/1394/10 Rady Miasta Krakowa z dnia 23 czerwca 2010 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.

Wniosek można pobrać ze strony www.bip.krakow.pl (zakładka Polityki/Kultura/Ochrona zabytków) lub otrzymać w siedzibie Miejskiego Konserwatora Zabytków przy ul. Kanoniczej 24.

Osoby zainteresowane dofinansowaniem prac planowanych do realizacji w 2013 r. winny złożyć wniosek wraz z wymaganymi dokumentami (wymienionym w cytowanej wyżej uchwale oraz we wzorze wniosku) do Prezydenta Miasta Krakowa za pośrednictwem Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Miasta Krakowa.

Wnioski złożone po terminie lub niekompletne nie podlegają rozpatrzeniu.

Nagrody Miasta Krakowa 2012

Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski wręczy w roku 2012 Nagrody Miasta Krakowa. Nagrodami zostaną uhonorowane konkretne dokonania lub całokształt dokonań w kategoriach obejmujących następujące dziedziny: kultura i sztuka – w zakresie twórczości literackiej, teatralnej, muzycznej, plastycznej i filmowej oraz w dziedzinie działalności kulturalnej w Krakowie, a także w zakresie upowszechnienia kultury Krakowa w kraju i za granicą; nauka i technika – w zakresie prac naukowo-badawczych, edytorskich, projektowych, konserwatorskich, nowych rozwiązań procesów technologicznych oraz za osiągnięcia doty-

czące organizacji i zarządzania; sport – za wybitne osiągnięcia w zawodach rangi mistrzostw Europy, świata, igrzysk olimpijskich, za ustanowienie rekordów oraz wybitne przyczynienie się do rozwoju, upowszechnienia i propagowania kultury fizycznej i sportu na terenie Krakowa; za prace dyplomowe – wyróżnienia dla absolwentów krakowskich wyższych uczelni za szczególnie wartościowe prace.

Preferowane będą dokonania mające pośredni lub bezpośredni związek z Krakowem poprzez osobę kandydata, miejsce dokonania lub powstania pracy oraz tematykę. W przypadku prac dyplomowych nagrody będą przyznane za prace w dziedzi-

nie nauki i techniki, kultury i sztuki, sportu, turystyki i rehabilitacji, powstałe w Krakowie i dotyczące Krakowa, obronione w 2011 r.

Formularze wniosków o nagrody można pobrać w Kancelarii Magistratu pl. Wszystkich Świętych 3–4, stanowisko nr 6 oraz z Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa www.bip.krakow.pl. Wnioski wraz z kompletem dokumentów należy złożyć do 1.10.2012 r. w Kancelarii Magistratu, pl. Wszystkich Świętych 3–4, stanowisko nr 6. Uwaga: osoby fizyczne nie mogą wnioskować o przyznanie nagród.

Szczegółowe informacje: tel. (12) 616-19-20 w Wydziale Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Przetargi na sprzedaż nieruchomości organizowane we wrześniu i październiku 2012 r.

Gmina Miejska Kraków oferuje do sprzedaży w trybie przetargu ustnego nieograniczonego niezabudowane nieruchomości gruntowe przeznaczone pod zabudowę usługową, hotelową, mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną, garaże, lokale użytkowe, lokale mieszkalne, strychy do adaptacji, oraz nieruchomości gruntowe zabudowane budynkami przeznaczonymi do generalnego remontu.

Treść ogłoszeń o przetargach wraz z mapą lokalizacji zamieszczona jest na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa www.bip.krakow.pl (Finanse i Mienie/Nieruchomości Miasta Krakowa/Przetargi na Nieruchomości).

Szczegółowe informacje można uzyskać w Wydziale Skarbu Miasta ul. Kasprowicza 29 nr tel. (12) 616- 98-08, (12) 616-98-09, w godzinach pracy urzędu.

Położenie nieruchomości	Nr działki	Powierzchnia w ha	Obręb	Cena wywoławcza	Kwota Wadium Wpłata do dnia	Data i godzina przetargu
ul. Wadowicka decyzja WZ pod pawilon handlowo-usługowy	161/6	0,1592	30 P	2 720 000,00	136 000,00 25.09.2012	28.09.2012 godz.9.00
ul. Rogozińskiego MU (Studium)	115/67	0,0878	17 Ś	935 760,00	47 000,00 25.09.2012	28.09.2012 godz.10.00
pl. Wszystkich Świętych 10 udział 1/2 cz. pow. użytkowa budynku 905,71	425	0,0286	1 Ś	4 652 000,00	233 000,00 25.09.2012	28.09.2012 godz. 11. 00
ul. Starowiślna decyzja WZ hotel z restauracją	109/1	0,1176	12 Ś	4 629 000,00	232 000,00 25.09.2012	28.09.2012 godz.12.00
ul. Wrocławska decyzja WZ pod pawilon handlowo-usługowy	3/25	0,0450	45K	776 000,00	78 000,00 25.10.2012	30.10.2012 godz. 9.00
ul. Powstańców Wielkopolskich usługi komercyjne	7/1 3/14 3/16 3/18	0,0332 0,0474 0,1194 0,0770 0,2770	15 P	1 317 000,00	132 000,00 25.10.2012	30.10.2012 godz.10.00
ul. Przy Rondzie 2 hotel Chopin nieruchomość obciążona prawem użytkowania	489/4 489/24 489/10 489/21 489/26 489/26	1 4569	5 Ś	25 624 320,00	1 300 000,00 25.10.2012	30.10.2012 godz.11.00
ul. Mydlnicka zabudowa usługowa (Studium)	udział 45/180 cz 262	1 2133	5K	3 472 000,00	174 000,00 25.10.2012	30.10.2012 godz.13.00

VI MIĘDZYNARODOWE OTWARTE MISTRZOSTWA KRAKOWA W BIEGU GÓRSKIM

7 października 2012

W 2011 roku
1020 zawodników!

Największy górski
bieg w Polsce!

Jedyny górski bieg
w centrum miasta!

WWW.BIEGTRZECHKOPCOW.PL

Organizatorzy

Sponsorzy

Partnerzy

KRK

conrad festival

kraków

22-28 października 2012

www.conradfestival.com

kbfs

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

Dofinansowano
ze środków Ministra
Kultury i Dziedzictwa
Narodowego

**TYGODNIK
POWSZECHNY.**